37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Had- és Rendészettudományi Szekció
Budapest, 2025. április 22–24.
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

Azonos kihívás, eltérő megoldások?

Az embercsempészés büntetőjogi megítélése Magyarországon, Németországban és Ausztriában

Pályamunka lezárásának időpontja: 2024.11.

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS 3

1.1 A TÉMAVÁLASZTÁS INDOKOLÁSA - MIGRÁCIÓ ÉS EMBERCSEMPÉSZÉS 3
1.2 A DOLGOZAT CÉLJA 8

2. AZ EMBERCSEMPÉSZÉS BŰNCSELEKMÉNYÉVEL KAPCSOLATOS TÖRVÉNYI TÉNYÁLLÁSOK ELEMZÉSE 8

2.1 RENDSZERTANI ELHELYEZKEDÉS ÉS A VÉDETT JOGTÁRGY 8
2.2 AZ ALAPBŰNCSELEKMÉNY – A CSEMPÉSZETT SZEMÉLYEK CSELEKMÉNYE 13
2.3 A SEGÍTSÉGNYÚJTÁS MINT ELKÖVETÉSI MAGATARTÁS 16
2.4. ELKÖVETÉSI MÓD ÉS CÉLZAT - A NÉMET ÉS OSZTRÁK SZABÁLYOZÁS SPECIALITÁSA 19
2.5 STÁDIUMOK 22
2.6 A CSEMPÉSZETT SZEMÉLYEK, A CSEMPÉSZ ÉS A RÉSZESEK 24
2.7 BŰNÖSSÉG 27
2.8 MINŐSÍTETT ESETEK 28
2.9 EGYSÉG, HALMAZAT, ELHATÁROLÁSI KÉRDÉSEK 32

3. NEMZETKÖZI ELŐÍRÁSOK 34

4. ÖSSZEFOGLALÁS 36

4.1 DE LEGE FERENDA HELYETT - A VAGYONI HASZONSZERZÉSI CÉLZAT KÉRDÉSE 36
4.2 VÉGSZÓ 38

FELHASZNÁLT IRODALOM 42

1. Bevezetés

1.1 A témaválasztás indokolása – Migráció és embercsempészés

A migráció napjaink egyik legismertebb kérdésköre, politikai, közéleti, társadalmi, gazdasági és tudományos diskurzusok sokaságának központi témája. Bár kiemelt jelentőséget elsősorban a 2015. évi tömeges bevándorlási hullám során nyert, mindenképp szükséges megjegyezni, hogy - amint arra Fábián Péter is rámutat - a migráció lényegében az emberiség történelmének kezdete óta létező jelenség.[1] Mindezt alátámasztja a fogalom latin eredete is.[2] A migráció középpontjában minden esetben valamilyen vándorlással, helyváltoztatással összefüggésben álló emberi magatartás áll. Ugyanakkor egyben egy rendkívül komplex jelenségről is beszélhetünk, éppen ezért a szakirodalom számára is nehézséget okoz egy pontos, lényegre törő definíció megalkotása. A legkézzelfoghatóbb megközelítés álláspontom szerint Ritecz György és Sallai János tanulmányában található. A szerzők által alkotott fogalom szerint a migráció „a biztonsági, illetve más szükségletek kielégítése érdekében végzett tartós helyváltoztatás."[3] Ezen jelenség kétségkívül hordoz magában potenciális előnyöket, lehetőségeket, ugyanakkor egyidejűleg számos kihívás és kockázat forrása. Különösen igaz az iménti megállapítás a migráció illegális – vagy egyes szerzők megfogalmazása szerint irreguláris – változatával kapcsolatban. Az illegalitás jelen esetben a bevándorlás szabályozására hivatott jogszabályi rendelkezések kijátszásában, megkerülésében, figyelmen kívül hagyásában áll. Az irreguláris migráció szükségszerű velejárója az államhatárok megsértése is.

Az államhatárok védelme egyidős az államok kialakulásával. Az államok szuverenitásának szerves részét képezi, hogy ellenőrzés alá vonhatják határaikat[4], megszabhatják ki- és milyen feltételekkel léphet be, illetve tartózkodhat az állam területén. A közelmúlt világpolitikai eseményeinek hatására az illegális bevándorlás intenzitása olyan mértékben emelkedett, amely jelentős társadalmi, gazdasági kihívások elé állítja az érintett országokat, köztük Magyarországot, Ausztriát és Németországot is. A problémát fokozza, hogy a migrációban rejlő üzleti lehetőséget a különböző bűnözői csoportok is felfedezték. Ebből kifolyólag jelentősen felértékelődött azon büntető törvényi tényállások jelentősége, melyek feladata az államhatár-

[1] FÁBIÁN Péter: A migrációról. *Ügyészek lapja. Szakmai érdekképviseleti folyóirat,* 2020/6. 5.
[2] HAUTZINGER Zoltán - HEGEDÜS Judit - KLENNER Zoltán: *A migráció elmélete.* Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar, 2014. 5.
[3] RITECZ György – SALLAI János: *A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetőségei.* Budapest, Hanns Seidel Alapítvány, 2015. 11.
[4] HAUTZINGER i. m. 17.

és ezen keresztül a társadalom védelme, illetve az illegális határátlépésből hasznot húzókkal szembeni fellépés. Álláspontom szerint ugyanis az illegális migráció jelentette legnagyobb veszély az arra szorosan ráépülő kriminalitások széles köre, a migráció kezelésének egyik legjelentősebb kihívása pedig az azzal összefüggő deliktumokkal szembeni fellépés. Az imént említett bűncselekmények közül az embercsempészés – mint az irreguláris migrációhoz kapcsolódó leggyakoribb, egyben legnagyobb társadalomra veszélyességgel rendelkező deliktum – magyar, osztrák és német büntetőjogi szabályozása képezi dolgozatom tárgyát. Tekintettel az illegális bevándorlás elleni fellépés aktualitására, valamint kiemelt társadalmi jelentőségére, célszerűnek tartottam e bűncselekmény részletesebb elemzésével foglalkozni. A cselekmény aktualitását és jelentőségét az illegális bevándorlással való szoros kapcsolata adja, a csempészek ugyanis gyakorlatilag kereslet-kínálat alapon dolgoznak. Mindebből következik, hogy ameddig az Európára nehezedő migrációs nyomás fennáll, addig mindig lesznek olyan elkövetők, akik az Európába igyekvő személyek csempészéséből kívánnak meggazdagodni.[5] Az illegális bevándorlás hajtóerői az úgynevezett *push* és *pull* faktorok.[6] Előbbiek olyan tényezők, melyek arra kényszerítik az otthonukat elhagyó személyeket, hogy útnak induljanak a jobb, biztonságosabb élet reményében. A teljesség igénye nélkül ide sorolhatók a háború, terrorfenyegetettség, erőszak, üldözés, szegénység, éhezés, természeti katasztrófák, klímaváltozás.[7] A *pull* faktorok alatt azokat a körülményeket kell érteni, melyek a bevándorlók által kedvelt célországokat vonzóvá teszik. E körbe sorolhatók többek között a szociális ellátások, munkalehetőség, biztonság, kiszámíthatóbb környezet, biztosított lakóhely. Jelen igencsak feszült világpolitikai helyzetet tekintve[8] nem férhet kétség ahhoz, hogy előreláthatólag még hosszú távon kell számolni a tömeges bevándorlás jelentette kockázatokkal, legyenek azok akár gazdasági, politikai, egészségügyi, szociális, társadalmi vagy büntetőjogi természetűek. Mindezek alapján, bár a statisztikai adatok jelenleg kétségkívül stagnáló vagy akár csökkenő esetszámot jeleznek[9], véleményem szerint továbbra is erősen indokolt behatóan foglalkozni az embercsempészés bűncselekményének kérdéseivel. Mindez szükséges azon okból is, hogy a jelenlegi – a 2015-ös menekültválsághoz képest mindenképp – nyugodtabb helyzetet

[5] ZSIRAI Veronika: Az illegális határátlépés elősegítése a múltban és a jelenben. *Ügyészek Lapja. Szakmai érdekképviseleti folyóirat*, 2018/2. 31.
[6] FÁBIÁN i. m. 5.
[7] https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20200624STO81906/exploring-migration-causes-why-people-migrate
[8] elégséges csak az ukrajnai háborút, illetve a közel-keleti helyzetet említeni
[9] Országos Rendőrfőkapitányság Határrendészeti Statisztikai kimutatás 2024. I-X. Határrendészeti helyzetkép 2024. szeptember https://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/statisztikak/hatarrendeszet

kihasználva a jogalkotó ezen deliktum elleni fellépéshez szükséges ismereteit bővítse, akár még hatékonyabb megoldásokat eszközöljön, hogy egy esetleges újbóli menekülthullám érkezését felkészültebben várhassa, mely bekövetkezésének sajnálatos módon reális esélye van.[10] Az embercsempészés bűncselekményének az aktualitáson túlmenően további fontos ismérve a határon átívelő jelleg. A deliktum nem korlátozódik az egyes államok területére, hanem épp ennek ellenkezője jellemzi. A csempészek általában országokon, sőt, akár kontinenseken keresztül szervezik a csempészett személyek eljuttatását a kiindulási országból, tranzit országokon át, egészen a célországokig. Ugyanaz a bűncselekmény tehát több államot is érint, ugyanakkor más-más módon, annak függvényében, hogy az adott országon csupán áthaladnak a csempészek, vagy éppen ide érkeznek meg. Okkal merülhet fel a kérdés, vajon a cél és tranzitállamok szabályozása hogyan reagál ugyanarra a bűncselekményre. Léteznek-e lényegi különbségek az egyes büntetőjogi megoldások között? Korántsem elhanyagolható ezen felvetés, hiszen pont az embercsempészés határokon átnyúló jellege miatt a deliktummal szembeni eredményes fellépés csak az érintett államok szoros együttműködése útján képzelhető el. Magyarország az úgynevezett nyugat-balkáni útvonalon[11] helyezkedik el, mint tranzitország[12]. Kiemelendő, hogy az Európába érkező bevándorlók igencsak jelentős része a Balkánon keresztül éri el úticélját.[13] Az általam kiválasztott további két állam, Ausztria és Németország ugyanezen útvonalon található célországok. Ezen három ország között tehát az azonos csempészútvonalon való elhelyezkedés szoros kapcsolatot jelent. Azon elkövetők, akik akár a hazánkba való bejutáshoz nyújtanak segítséget, akár a már az államhatáron sikeresen túljutott illegális bevándorlók tovább csempészesét végzik, az esetek döntő többségében Németországba vagy Ausztriába szállítják a csempészett személyeket. Mindezt jól példázza az osztrák belügyminisztérium égisze alatt működő szövetségi bűnügyi hivatal[14] által évente kiadott beszámolók sora is. Ezen dokumentumok tanúsága szerint 2016 és 2023 között

[10] Az ENSZ Menekültügyi Ügynökségének (UNHCR) 2023-as jelentése többek között az orosz-ukrán háborút, a Gázai övezetben dúló harcokat, a Szudáni polgárháborút, az Afganisztáni, Szomáliai és Kongói fegyveres konfliktusokat, természeti katasztrófákat, éhínséget is kiemelt kockázatként említi, mely potenciálisan több tíz millió embert érint. https://www.unhcr.org/global-trends-report-2023

[11] Migratory Routes, Frontex https://www.frontex.europa.eu/what-we-do/monitoring-and-risk-analysis/migratory-routes/migratory-routes/

[12] BALOG Gábor: Az embercsempészés elleni bűnüldöző munka nemzetközi vetületei, tapasztalatai. *Belügyi Szemle*, 2016/12. 91.

[13] BORBÉLY Veronika: Minden út nyugat felé vezet: összefoglaló az irreguláris migráció útvonalairól. *Ügyészek Lapja. Szakmai érdekképviseleti folyóirat.* 2020/6. 28.

[14] Bundesministerium Inneres Bundeskriminalamt, Lageberichte https://www.bundeskriminalamt.at/start.aspx

valamennyi évben hazánk szerepel az első három ország között, ahonnan a legtöbb illegális határátlépést regisztrálták, sőt pár évet leszámítva rendszeresen a legtöbb illegális határátlépés Magyarország irányából történik.[15]

Ábra I. Magyarország az ausztriai éves beszámolókban[16]

Év	Felderített határátlépések száma	Százalékos arány az összes regisztrált eset vonatkozásában	Rangsor
2016[17]	11.122	42,9%	1.
2017[18]	3.389	19,9%	3.
2018[19]	1648	16,4%	2.
2019[20]	2206	11 %	2.
2020[21]	4.894	22%	1.
2021[22]	17.730	-	1.
2022[23]	68. 767	63%	1.
2023[24]	31.468	-	1.

A német szövetségi bűnügyi hivatal[25] által közölt éves jelentésekből ugyanezen időszak vonatkozásában pedig az állapítható meg, hogy minden egyes évben Ausztria irányából történik a legtöbb bűncselekmény.[26]

[15] ld.: Táblázat I.
[16] A statisztikai adatok az illegális határátlépéseket tartalmazzák, nem csak az embercsempészek segítségével megvalósított határátlépéseket
[17] Lagebericht Schlepperei 2016. 10.
[18] Lagebericht Schlepperei 2017. 7.
[19] Lagebericht Schlepperei 2018 11.
[20] Lagebericht Schlepperei und Menschenhandel 2019. 11.
[21] Lagebericht Schlepperei und Menschenhandel 2020. 11.
[22] Lagebericht Schlepperei und Menschenhandel 2021. 13.
[23] Lagebericht Schlepperei Menschenhandel und illegales Glückspiel 2022. 11.
[24] Lagebericht Schlepperei Menschenhandel, Visaerschleichung, Sozialbetrug und illegales Glückspiel 2023. 12.

[25] Bundeskriminalamt, Bundeslagebilder Schleuserkriminalität https://www.bka.de/DE/AktuelleInformationen/StatistikenLagebilder/Lagebilder/Schleusungskriminalitaet/schleusungskriminalitaet_node.html
[26] ld. Táblázat 2. és 3.

Táblázat II. A német-osztrák határ kiemelt jelentősége a németországi éves jelentésekben 2016 – 2018 között[27]

Év	A felderített csempészek száma	Százalékos arány az összes regisztrált eset vonatkozásában	Rangsor
2016[28]	kb. 1000 fő	53 %	1.
2017[29]	942	51 %	1.
2018[30]	1196 fő	52”	1.

Táblázat III. A német-osztrák határ kiemelt jelentősége a németországi éves jelentésekben 2019 – 2021 között[31,]

Év	Jogellenes beutazások száma	A Német-Osztrák határon regisztrált jogellenes beutazások száma	Százalékos arány az összes regisztrált eset vonatkozásában	Rangsor
2019[32]	40.610	10.227	25%	1.
2020[33]	35.435	10.253	29%	1.
2021[34]	57.637	12.596	22%	1.

Azon körülményekből, hogy a felderített illegális határátlépések Németországba Ausztria irányából, míg Ausztria vonatkozásban Magyarország irányából fordulnak elő a legintenzívebben, egyszerű logikai következtetéssel megállapítható, hogy jelentős átfedés áll

[27] a táblázat a feltartóztatott csempészek számát tartalmazza, valamint azt, hogy összes csempész hány százaléka köthető a német-osztrák határhoz
[28] Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2016 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums 15.
[29] Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2017 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums 17.
[30] Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2018 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums 3.
[31] A 2019 és 2021 közötti éves jelentések már csak a jogellenes beutazások számát adták meg
[32] Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2019 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums 7.
[33] Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2020 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums 3.
[34] Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2021 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums 5-6.

fenn a Magyarországon keresztül csempészett és az Ausztriába, valamint Németországba becsempészett, vagy legalábbis becsempészni megkísérelt személyek között. Adott tehát három állam, melyeket szorosan összekapcsol az azonos csempészútvonal, a nagyszámú elkövetés, továbbá azon körülmény is, hogy ezen országokat kivétel nélkül szárazföldi csempészútvonal köti össze. Mindezek alapján álláspontom szerint tökéletesen alkalmas és indokolt ezen államok embercsempészéssel kapcsolatos büntetőjogi szabályozását vizsgálat tárgyává tenni. Figyelembe veendő körülmény továbbá, hogy az elkövetők szervezettsége a kiindulási országtól a célország felé haladva egyre erősebbé, konspiráltabbá válik.[35] Tekintettel arra, hogy az említett három ország közül kettő többnyire célállomása a csempészeknek, míg Magyarország jellemzően az utolsó vagy utolsó előtti állomás ugyanezen útvonalon, szintén összehangolt együttműködést tesz szükségessé, melyet nagyban megkönnyít a büntetőjogi megoldások ismerete, összehangolása.

1.2 A dolgozat célja

Dolgozatom ezen indokolás ismeretében három célkitűzést valósít meg. Bemutatom a hatályos magyar büntetőjogi tényállással kapcsolatos legrelevánsabb jellemzőket, továbbá az osztrák és német büntetőjogi szabályozás elemzésével feltárom, hogy mennyiben tér el egy célország embercsempészéssel kapcsolatos szabályozása egy tranzitországétól, illetve megvizsgálom, hogy érdemes lehet-e valamely megoldást átvennie a magyar jogalkotónak a vizsgált államoktól. Munkám során mind az elsődleges jogforrásokra, mind a szakirodalom írásaira, illetve jogesetek bemutatásán keresztül az állandó bírói gyakorlatra támaszkodom.

2. Az embercsempészés bűncselekményével kapcsolatos törvényi tényállások elemzése

2.1 Rendszertani elhelyezkedés és a védett jogtárgy

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény[36] XXXIV. Fejezete, a közigazgatás elleni bűncselekmények között, a 353. §-ban rendeli büntetni az embercsempészés alap és minősített eseteit, valamint előkészületét. A törvény az elkövetővel szemben kitiltás

[35] PÓZCZIK Szilveszter: Embercsempészés, nemzetközi együttműködés, ítélethozatal. *Belügyi szemle.* 2021/10. 1855.
[36] a továbbiakban: Btk.

alkalmazását is lehetővé teszi.[37] A jogalkotó célja ezen rendelkezéssel, hogy az elkövetők ne használhassák fel helyismeretüket esetlegesen újabb deliktumok elkövetéséhez.[38] A bűncselekmény hatályos tényállása szerint embercsempészést az követ el, „*aki államhatárnak más által a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez segítséget nyújt.*”[39]
A bűncselekmény *védett jogi tárgya* a határrendészet zavartalan működése, a határforgalom rendje, illetve az illegális migráció megakadályozásához fűződő társadalmi érdek.[40] Az Alaptörvény G cikk (2) bekezdése értelmében „Magyarország védelmezi állampolgárait.”[41] Ennek része a territoriális védelem is, amely egyrészt az államhatár fizikai védelmében, másrészt olyan jogszabályok alkotásában nyilvánulhat meg, melyek meghatározzák a határátlépés rendjét, a jogosultság feltételeit, illetve a határsértőkkel szembeni fellépés módját.[42] A határforgalom rendje azt hivatott biztosítani, hogy az államhatár átlépésére kizárólag a jogszabályokban meghatározott feltételek szerint kerüljön sor. Tekintettel hazánk nemzetközi kötelezettségeire a büntetőjogi védelem bármely állam határának átlépésre kiterjed. A különös részi törvényi tényállás megalkotása az illegális bevándorlás megfékezését is szolgálja.

Ausztriában az idegenrendészeti törvény[43] 114. § szakasza rendeli büntetni a deliktum ausztriai megfelelőjét, *Schlepperei* néven. A bűncselekményt az követi el, aki egy idegen jogellenes beutazását vagy átutazását Ausztriába, az Európai Unió bármely tagállamába vagy Ausztria szomszédos államába azzal a szándékkal segíti, hogy ő maga, vagy egy harmadik személy ezáltal jogellenes előnyre tegyen szert.[44] A bűncselekmény védett jogi tárgyaként az osztrák legfelsőbb bíróság[45] az illegális migráció és a csempészek elleni fellépéshez fűződő társadalmi

[37] vö. Btk. 364. §
[38] HAUTZINGER Zoltán: Büntetőjogi tényállások a külföldiség és a migráció vonzásában. in *A migráció bűnügyi hatásai.* Budapest, Magyar Rendészettudományi Társaság Migrációs Tagozat, 2015. 193.
[39] Btk. 353. §
[40] BELOVICS Ervin - MOLNÁR Gábor Miklós - SINKU Pál: *Büntetőjog II. Különös Rész,* Budapest, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., 2021. 663.
[41] Magyarország Alaptörvénye Alapvetés G) cikk (2)
[42] ZSIRAI i. m. 21.
[43] *Fremdpolizeigesetz,* a továbbiakban: Fpg.
[44] vö. Fpg. 114. §
[45] Oberste Gerichtshof, a továbbiakban: OGH

érdeket, továbbá a határvédelemhez fűződő társadalmi érdeket és az állam azon jogának védelmét jelölte meg, hogy meghatározhassa ki utazhat be és tartózkodhat a területén.[46]

Németországban a külföldiek Németországban való tartózkodásáról, munkavállalásáról és integrációjáról szóló törvény[47] 96. §-a rendeli büntetni a deliktumot *„Einschleusen von Ausländern und Personen, auf die das Freizügigkeitsgesetz/EU Anwendung findet"* néven[48]. A bűncselekmény elnevezése magyarra fordítva külföldiek és az uniós polgárok szabad mozgásáról szóló törvény hatálya alá tartozók becsempészése vagy behurcolása. A jogirodalomban ismert még a *Schleuserkriminalität* fogalom is, mely csempészbűncselekményként fordítható. A deliktum törvényi tényállása az államterületen belül való jogellenes tartózkodáshoz, az oda való jogellenes beutazáshoz, valamint az Uniós polgárok szabad mozgásáról szóló törvényben meghatározott előírások megszegésével az államterületre való beutazáshoz, illetve tartózkodáshoz kapcsolódó felbujtást és segítségnyújtást pönalizálja, amennyiben azt a jogszabályban meghatározott célzattal vagy módon követik el. A bűncselekmény védett jogi tárgya az idegenrendészeti engedélyezési eljárások kontroll, és adózási funkciójának védelme, valamint a csempész bűncselekmények megfékezéséhez fűződő társadalmi érdek.[49] Fentieken túlmenően a szakirodalom a védett jogtárgy körébe sorolja a csempészett személyek védelmét is. A *Jan Bergmann*[50] és *Klaus Dienelt*[51] által az idegenrendészeti jogszabályokhoz készített kommentár[52] az ENSZ nemzetközi szervezett bűnözés elleni Palermói Egyezményének a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren

[46] Az OGH 11 Os 119/11a számú ítélete https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?Abfrage=Justiz&Dokumentnummer=JJT_20120419_OGH0002_0110OS00119_11A0000_000&ResultFunctionToken=259ad471-a181-4b5a-b3ea-b6ed7d91b231&Position=1&Gericht=&Rechtssatznummer=&Rechtssatz=&Fundstelle=&AenderungenSeit=Undefin

[47] *Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet,* továbbiakban AufenthG.

[48] vö. AufenthG. 96. §

[49] Bergmann/Dienelt/Stephan, 14. Aufl. 2022, AufenthG § 96 Rn. 40 https://beck-online.beck.de/Dokument?vpath=bibdata%2Fkomm%2Frennerkoauslr_14%2Faufenthg%2Fcont%2Frennerkoauslr.aufenthg.p96.glix.htm&pos=1&hlwords=on&documentsearchterm=Kontroll&Abschnittsuche=on&Abschnittsuchetype=Section&lasthit=True

[50] Prof. Dr. Jan BERGMANN, a *Verwaltungsgericht Stuttgart* elnöke

[51] Dr. Klaus DIENELT, a *Verwaltungsgericht Darmstadt* elnöke

[52] BERGMAN/DIENELT: Ausländerrecht. 14. Auflage 2022. Beck Verlag C. H. Beck oHg Wilhelmstraße 9, 80801 München

történő csempészese elleni fellépésről szóló Jegyzőkönyvének 2. cikkére[53] hivatkozva megállapítja, hogy az embercsempészés elleni tényállások a közérdeken túlmenően a csempészett migránsok magánérdekét is védik.[54] A csempészett személyek egyéni érdeke egyfajta másodlagos jogtárgysérelemként jelentkezik, ezzel növelve a deliktum által kifejtett jogtárgysértést.[55] A szövetségi legfelsőbb bíróság[56] döntésében szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy az embercsempészés elsődlegesen a csempészbűncselekményekkel szembeni fellépés, és az idegenrendészeti engedélyezési eljárások védelmét szolgálja, ugyanakkor ezen közérdek mellett egyes tényállások a csempészett személyek magánérdekét is védelmezik. A csempészbűncselekmények jellemzője általában véve a migránsok csempészekkel szembeni kiszolgáltatott helyzete és a csempészett személyek testi épség vagy életének veszélyeztetésével jár együtt.[57] A *Heintschel-Heinegg*[58] és *Kudlich*[59] által szerkesztett kommentár[60] hasonlóképpen a kiemeli, hogy az úgynevezett csempészbűncselekmények törvényi tényállásai elsődleges céljuk mellett a csempészett személyek védelmét is szolgálják.[61] Álláspontját azzal indokolja, hogy a csempészek az illegálisan bevándorló személyek kiszolgáltatott helyzetét és tudatlanságát használják fel. *Hofmann* kommentárja[62] a védett jogtárgy körében az illegális bevándorlás és a csempészek elleni fellépés mellett ugyancsak említi a csempészett személyek érdekeinek védelmét, kiemelve, hogy a külföldiek általában

[53] Zusatzprotokoll gegen die Schleusung von Migranten auf dem Land-, See- und Luftweg zum Übereinkommen der Vereinten Nationen gegen die grenzüberschreitende organisierte Kriminalität, Art. 2. Bundesgesetzblatt 2005 Teil II Nr. 21 1007. https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?start=%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgbl205s0858.pdf%27%5D#__bgbl__%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgbl205s0954.pdf%27%5D__1731090111087

[54] Bergmann/Dienelt/Stephan AufenthG § 96 Rn. 40 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata/komm/BeckOKStGB_60/AUFENTHG/cont/BECKOKSTGB.AUFENTHG.P96.glE.htm

[55] Uo.

[56] Bundesgerichtshof, a továbbiakban: BGH

[57] BGH Beschluss vom 07.05.2019 - 1 StR 8/19 https://openjur.de/u/2175572.html

[58] Dr. Bernd von HEINTSCHEL-HEINEGG, a Regensburger Universität tiszteletbeli professzora, a Bayerische Obersten Landesgericht és az Oberlandesgericht München korábbi elnöke

[59] Dr. Hans KUDLICH, a Friedrich-Alexander-Universität Erlangen büntetőjogi tanszékének vezetője

[60] Kudlich – Heintschel-Heinegg: Beck'scher Online Kommentar StGB. 60. Edition, Stand: 01.02. 2024., C.H. BECK München 2024

[61] BeckOK StGB/Dastis, 60. Ed. 1.2.2024, AufenthG § 96 Rn. 1-8 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata/komm/BeckOKStGB_60/AUFENTHG/cont/BECKOKSTGB.AUFENTHG.P96.glA.htm

[62] HOFMAN M. Rainer Ausländerrecht 3. Auflage 2023, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, 2023

nem maguktól érkeznek, hanem csempészek segítségével, akik az ő kiszolgáltatott helyzetüket használják fel.[63]
A német szabályozás érzékelhetően nagyobb hangsúlyt fektet a csempészett személyek érdekeinek védelmére.

Szembetűnő különbség, hogy mind a német, mind pedig az osztrák jogalkotó a magyartól eltérő módon az embercsempészés törvényi tényállását nem a büntető törvénykönyvben helyezte el, hanem közigazgatási, idegenrendészeti normák is tartalmaznak büntetőjogi előírásokat. Ezen normák az ún. *Nebenstrafrecht,* vagy másként *Strafrechtliche Nebengesetze* körébe tartoznak, mely kifejezés magyar fordítása megtévesztő lehet, hiszen lényegében mellékbüntetőjogot, vagy büntetőjogi mellékjogszabályokat jelent. Ezen tényállások ugyanakkor korántsem elhanyagolható jelentőségűek. A mellékes kifejezés ebben az esetben arra utal, hogy nem csupán a büntető törvénykönyv tartalmaz büntetőjogi normákat, hanem számos egyéb jogszabály is. A bemutatott kodifikációs megoldás indoka annak elkerülése, hogy a jogfejlődés során felmerülő egyre speciálisabb tényállások ne tegyék a büntető törvénykönyvet túlságosan széttagolttá.[64] Az idegenrendészeti normákban való elhelyezés egyidejűleg álláspontom szerint a célország jelleget is magában hordozza. A német és osztrák szabályozás nem az államhatárra, hanem sokkal inkább az államterületre belépő személyekre helyezi a hangsúlyt. Az ezen országokba érkező személyek az esetek többségében a jogosulatlan beutazást követően is az adott államban kívánnak tartózkodni. A megjelenő szemléletbéli különbség mellett ugyanakkor az is megállapítható, hogy mind a három vizsgált szabályozás *sui generis* részesi magatartásokat pönalizál.

[63] Kabis/Fahlbusch in NK-AuslR, 3. Aufl. 2023. AufenthG § 96 Rn. 3,4 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata/komm/HofmannHoffmannHKAuslR_3/AufenthG/cont/HofmannHoffmannHKAuslR.AufenthG.p96.glI.gl1.htm
[64] https://www.strafrechtsiegen.de/nebenstrafrecht-strafrechtliche-nebengesetze/

2.2 Az alapbűncselekmény – a csempészett személyek cselekménye

A dolgozat ezen alfejezetének kezdetén jelezni kívánom, hogy a választott alcímmel kapcsolatban némi kiegészítés szükséges. A bemutatásra kerülő három tényállás közül ugyanis nem mindegyik tekinthető járulékos jellegű bűncselekménynek, mely kérdéskörre a későbbiekben részletesen is kitérek. Ennélfogva az alcím megfogalmazása sem teljesen helytálló, hiszen nem minden esetben szükséges az embercsempészés megvalósulásához, hogy a csempészett személyek bármilyen jogellenes cselekményt is elkövessenek. Ugyanakkor a dolgozat tárgyát képező kriminalitások minél pontosabb megismerése érdekében feltétlen szükségesnek tartom ismertetni azt is, hogy a jogalkotó által önálló tettesi cselekményként büntetni rendelt segítségnyújtás mely cselekményekhez kapcsolódhat.

A Btk. az államhatár jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez kapcsolja az embercsempészés elkövetési magatartását. Az államhatár jogellenes átlépéshez az államalapítás korától kezdődően fűződött valamilyen joghatás. Szent István Király *Dekrétomaiban* is találhatók erre utaló rendelkezések, igaz még nem büntetőjogi kontextusban.[65] A Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvéről szóló 1961. évi V. törvény,[66] mely a magyar jogtörténet során elsőként jelenítette meg az embercsempészés bűncselekményét, ugyancsak a tiltott határátlépéshez nyújtott részesi magatartásokat rendelt büntetni.[67] Az államhatár fogalmát és a határátlépés rendjét az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény,[68] továbbá a részletszabályokat a 2007. évi II. törvény[69] és a Schengeni határellenőrzési kódex tartalmazzák.[70] Amint azt Sinku Pál is kifejti,[71] az államhatár jogellenes átlépését jelenleg a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény[72] 204. §-a szankcionálja.[73] Mindezek

[65] Papp Bettina Ilona: Embercsempészés a migráció tükrében. In. *Migráció a 21. században: hatása Európa politikai, gazdasági és kulturális életére.* Debrecen, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Praetor Szakkollégium, 2016. 107.
[66] A továbbiakban: 1961. évi Btk.
[67] vö. 1961. év Btk. 204. §
[68] 2007. évi LXXXIX törvény 1. § (1), (2)
[69] 2007. évi II. törvény V. fejezet
[70] Európai Parlament és Tanács 2016. március 9-i (EU) 2016/399 Rendelete 6. cikk
[71] BELOVICS - MOLNÁR – SINKU i. m. 663-664.
[72] A továbbiakban: Szabstv.
[73] vö. Szabstv. 204. §

alapján helyesen írja Mayer[74] tanulmányában, hogy az embercsempészés továbbra is a tiltott határátlépéshez kapcsolódó bűncselekmény. Ezen megállapításokat annyiban szükséges kiegészíteni, hogy az említett tiltott határátlépésen túlmenően a további jogszabályi rendelkezések is szankcionálják az államhatár jogellenes átlépését, így bár az embercsempészés a magyar büntetőjogban kétségkívül szorosan összeforrott a tiltott határátlépéssel, egyéb tényállások megvalósításához nyújtott segítség is megvalósítja a bűncselekményt. Szintén az embercsempészés körébe tartozik Szabstv. 205. § (1) bekezdés b) pontja szerinti határrendészeti szabálysértéshez;[75] a Szabstv. 208. § (1) bekezdése szerinti külföldiek rendészetével kapcsolatos szabálysértéshez,[76] illetve az államhatárnak a külföldre utazásról szóló 1998. évi XIII. törvény rendelkezéseinek[77] megsértésével való átlépéshez nyújtott segítség is. A Btk. 352/A §-a büntetni rendeli a határzár tiltott átlépését.[78] Kérdés e körben, hogy az embercsempészés megvalósulhat-e ezen deliktumhoz való segítségnyújtással is. Zsirai Veronika véleménye alapján ebben az esetben a segítségnyújtást kifejtő személy nem embercsempészésért, hanem a határzár tiltott átlépése bűnsegédjeként felel, tekintettel arra, hogy az embercsempészés az államhatár átlépésére vonatkozó államigazgatási normák megszegéséhez nyújtott segítséget pönalizálja.[79] A Karsai Krisztina által szerkesztett Nagykommentár ezzel szemben a lehetséges alapcselekmények között említi a tiltott határátlépés bűncselekményét is.[80] Véleményem szerint a tiltott határátlépéshez nyújtott segítség ugyancsak illeszkedik az embercsempészés törvényi tényállásába. A határzár tiltott átlépésének elkövetője ugyanis Magyarország területére lép be jogosulatlanul az államhatár védelmét biztosító létesítményen keresztül. A tettes cselekménye minden kétségkívül sérti a határforgalom rendjét. A törvényi tényállás megfogalmazása alapján bármely államhatár jogellenes átlépéséhez történő segítségnyújtás megvalósítja az embercsempészés bűncselekményét. Közömbös, hogy a határ milyen irányú átlépését segíti az elkövető, azaz

---

[74] MAYER Erika Noémi: Az embercsempészés elkövetési és ítélkezési gyakorlata Magyarországon. 148. https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdf-viewer-master/external/pdfjs-2.1.266-dist/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/35705/Jogi_tan_2014_Mayer_Erika_Noemi_145-154.pdf?sequence=1&isAllowed=y

[75] vö. Szabstv. 205. § (1) b)

[76] vö. Szabstv. 208. § (1)

[77] vö. 1998. évi XII. törvény 16. § (1)

[78] vö. Btk. 352/A §

[79] ZSIRAI Veronika: Az illegális be- és átvándorlás segítése – az embercsempészés bűncselekménye. *Ügyészek Lapja. Szakmai érdekképviseleti folyóirat,* 2019/1. 38.

[80] KARSAI Krisztina szerk.: Nagykommentár a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez. Wolters Kluwer Hungary Kft., Budapest, 2021 852.

belépéshez és kilépéshez is kapcsolódhat az embercsempész tevékenysége. Mindez jól mutatja, hogy hazánkat elsődlegesen tranzitországként érinti a tárgyalt jelenség. Gyakorlati tapasztalatok alapján az elkövetők magatartása általában két fő tevékenységi körre irányul: a schengeni területre való ellenőrizhetetlen bejuttatásra, illetve a már bejutott személyek továbbszállítására valamely nyugat-európai célországba.[81; 82]

Az *Fpg.* szerinti deliktum esetén az elkövető a jogellenes beutazáshoz vagy átutazáshoz nyújt segítséget. A beutazás történhet Ausztriába, bármely EU tagállam területére, valamint Ausztriával szomszédos államba. Megjegyzem, ez utóbbi egyedül Svájc lehet, tekintettel arra, hogy Ausztria szomszédos államai egyben Európai Uniós tagsággal is rendelkeznek. A jogalkotó kezdetben csak az osztrák területre történő beutazáshoz és átutazáshoz nyújtott segítséget büntette. Ugyanakkor a csempészek elleni, az Európai Unióra kiterjedő minél hatékonyabb fellépés követelményének megfelelően tágította az alapbűncselekmény kereteit.[83] A be- és átutazás fordulatban tükröződik, hogy Ausztria egyfelől kedvelt célországa az illegális bevándorlóknak, másrészt viszont egyes csempészútvonalak csupán áthaladnak az államterületen. Azzal, hogy bármely EU tagállamba való be és átutazás segítése tényállásszerű, a magyarhoz nagyban hasonlító, absztrakt alapcselekményt hozott létre a jogalkotó.

A német szabályozásban a célország jelleg még inkább tetten érhető, hiszen az *AufenthG* kifejezetten a német állam területére való jogellenes beutazáshoz kapcsolja az embercsempészés bűncselekményét.[84] A német jogalkotó eredendően akként találkozott ezzel a jelenséggel, hogy a jogellenesen az országba érkező személyek onnan már nem kívánnak tovább utazni, elérték az úticéljukat. A csempészés ebben az esetben csak egyirányú lehet, az államterületre való bejutásra irányulhat. Megjegyzem az *AufenthG.* 96. § az állam területén való jogellenes tartózkodás vonatkozásában kifejtett elkövetési magatartást is büntetni rendeli. A német szabályozás ezen fordulata a Btk. 354. § szerinti jogellenes tartózkodás elősegítése vétségének feleltethető meg. Az illegális bevándorlás elleni fellépéssel kapcsolatos, a schengeni, illetve Európai Uniós tagságból eredő követelmények[85] azonban a jogellenes cselekmények ennél szélesebb körű üldözését kívánják meg. Ennek megfelelően a bármely EU,

[81] Hautzinger Zoltán: Az irreguláris migráció büntetőjogiaspektusai. In: *Migráció és rendészet.* Budapest, Magyar Rendészettudományi Társaság Migrációs Tagozat, 2015. 66.
[82] BH 1996. 9. 940.
[83] A jogalkotó a *Fremdenrechtspaket 2005* néven eszközölt jelentős novelláris változtatásokat
[84] AufenthaltG 95. §-a tartalmazza azon büntető normákat, melyekhez a 96. § szerinti bűncselekmény elkövetési magatartása kapcsolódik
[85] Ezzel kapcsolatban bővebben ld. a 3. Fejezetben írtakat

illetve Schengen tagállam területére való jogtalan beutazáshoz kapcsolódó elkövetési magatartások is bűncselekményt valósítanak meg, ezt a 96. § (4) bekezdés tartalmazza. Az uniós polgárok szabad mozgásáról szóló törvény 9. § (1) szerinti cselekményhez[86] kapcsolódó segítségnyújtás ugyancsak bűncselekményt valósít meg.

2.3 A segítségnyújtás mint elkövetési magatartás

A Btk. 353. §-a szerinti deliktum *elkövetési magatartása a segítségnyújtás.* A törvényi tényállás *sui generis* részesi[87], egészen pontosan bűnsegédi[88] magatartást rendel büntetni. Az embercsempészés elkövetési magatartása lényegében az államhatár nem megengedett módon történő átlépését pönalizáló jogellenes cselekményekhez nyújtott bűnsegély. Az elkövető cselekménye ugyanakkor mégsem részesi magatartásként, hanem önálló tettesi cselekményként került értékelésre. A jogalkotó kezdettől fogva a társadalomra veszélyesebbnek értékelte a tiltott határátlépéshez nyújtott segítséget, mint magát az alapbűncselekményt, ezért leválasztotta a tiltott határátlépés bűnsegédi alakzatát az alapdeliktumról, és önálló bűncselekményként rendelte büntetni. Ezen a ponton érdemes említést tenni a sui generis szabályozás lehetséges indokairól is. A bűnözés logikájából következik, hogy ami illegális az drága.[89] Ebből kifolyólag az embercsempészés jövedelmező üzlet, egy-egy 'áru' akár több milliárdot is hozhat a csempészeknek.[90] Ha ehhez hozzávesszük, hogy a segítségnyújtás rendkívül tág fogalom, akár tanácsadással, útmutatással vagy egy helyiségben ülve, a járművezetők koordinálásával is megvalósítható,[91] könnyen felismerhető, hogy a bűncselekmény könnyű kereseti lehetőségként jelentkezhet a társadalom tagjai számára. Az embercsempészés jellemzően koordinált, erőforrás és szervezetigényes tevékenység, mely általában az indulástól a célországig tart, akár az egész

[86] Az uniós polgárok szabad mozgásáról szóló törvény 9. § (1) bekezdése büntetni rendeli, aki hamis adatokat ad meg vagy használ fel azért, hogy magának vagy másnak tartózkodási engedélyt tartózkodási engedélyt szerezzen, vagy egy ilyen okiratot felhasznál, vö. Freizügigkeitsgesetz/EU 9. § (1)
[87] A Btk. 12. § alapján tettes a felbujtó és a bűnsegéd
[88] A Btk 14. § (2) értelmében bűnsegéd, aki bűncselekmény elkövetéséhez másnak szándékosan segítséget nyújt
[89] MOLNÁR Ákos – PECZÖLI Ákos: Az embercsempészés új trendjei. *Magyar Rendészet,* 2016/1 102.
[90] Több milliárdos üzletté vált a migráció. *Századvég,* 2019. https://szazadveg.hu/hu/2019/12/11/tobb-milliardos-uzlette-valt-a-migracio~n136
[91] ZSIRAI (2019): i. m. 45.

európai kontinenst is átfoghatja. A csempészek többnyire jól szervezett csoportokban tevékenykednek,[92] az elkövetés gyakori jellemzője a konspiratív jelleg. A szervezett bűnelkövetés tovább növeli a társadalomra veszélyességet. A tiltott határátlépés bűnsegédjét tehát célszerűbb súlyosabban szankcionálni. A *sui generis* szabályozással az embercsempészés elkövetőjével szemben súlyosabb büntetés kiszabására nyílik lehetőség, valamint a tényálláshoz minősítő körülmények is kapcsolhatók. A *segítségnyújtás* fogalmi körébe minden olyan magatartás beletartozik, amely bűnsegély megállapítására alkalmas.[93] A teljesség igénye nélkül ide sorolható a szállítás, kísérés, a hatóságok tevékenységéről való tájékoztatás, rejtekhely, élelem, ruházat biztosítása, tanácsadás, illetve az útbaigazítás is.[94] Jellemzően a csempészek az államhatáron az ún. sétáltatók által átkísért személyeket az előre megbeszélt találkozási helyen várják, majd a csempészett személyeket személy- vagy tehergépjárművekbe ültetve útnak indulnak valamely célország irányába. Megvalósítható fizikai – a csempészett személyek szállítása, kísérése – vagy pszichikai – tanácsadás, útbaigazítás – bűnsegély által egyaránt.[95] Az elkövetési magatartás kizárólag aktív tevékenység lehet.[96] A segítségnyújtás ugyan az államhatár jogellenes átlépését segíti, de az elkövetési magatartásnak sem térben, sem időben nem kell az államhatárhoz kapcsolódnia. A Kúria még Legfelsőbb Bíróságként mondta ki, hogy a deliktum nemcsak az államhatár közelében követhető el, hanem bárhol az országban, sőt azon kívül is, amennyiben az elkövető magatartása az országhatár jogellenes átlépését segíti elő. Ennek megfelelően embercsempészésért és nem a jogellenes tartózkodás elősegítéséért felel az a terhelt, aki a Magyarországon helyismerettel nem rendelkező migránsokat a határ magyar oldalán várja, és az ország belsejébe eljuttatja, hiszen segítsége nélkül a migránsok aligha jutottak volna be az ország belsejébe.[97] Ugyancsak elköveti a bűncselekményt, aki a harmadik országbeli állampolgárokat szállító gépjárműben ülve, annak vezetőjét irányítja, tolmácsol, illetve közvetíti a bűncselekmény szervezőjének utasításait.[98] Embercsempészésért felel az a terhelt is, aki a Befogadó Állomáson tartózkodva anyagi ellenszolgáltatásért cserébe szervezi menekülttársai továbbcsempészését Nyugat-Európába, őket a csempészek

[92] MOLNÁR – PECZÖLI i. m. 107.
[93] GAÁL Gyula: Az embercsempészés a hatályos magyar büntetőjogban. In: *Szakmaiság, szerénység, szorgalom. Ünnepi kötet a 65 éves Boda József tiszteletére.* Budapest, Dialóg Campus, 2018. 236.
[94] MOLNÁR – PECZÖLI i. m. 106-107.
[95] GAÁL Gyula: Az embercsempészés büntetőjogi aspektusból. *Belügyi szemle* 2016/12. 84.
[96] ZSIRAI (2019) i. m. 38.
[97] BH 2011. 157.
[98] B. 240/2019/23.

járműveihez vezeti, a követendő útvonalról tájékoztatást ad.[99] Aki segítséget nyújt harmadik országbeli állampolgárnak más schengeni tagállamba való tiltott határátlépéséhez – például a magyar-osztrák határon keresztül – attól függetlenül elköveti az embercsempészés bűntettét, hogy ezen a „belső" határon van-e határellenőrzés,[100]tekintettel arra, hogy a schengeni övezethez való csatlakozással csupán a határellenőrzés szűnt meg, de az államhatár átlépése továbbra is csak a vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartásával lehetséges.

Az *Fpg.* szerinti tényállás elkövetési magatartásként a *fördern* kifejezést használja. Minden olyan cselekmény ide tartozik, amely a jogellenes be- vagy átutazást lehetővé teszi vagy megkönnyíti.[101]

Amint arra már az alapbűncselekmény körében is utaltam, az *AufenthaltG* a jogellenes tartózkodást és a beutazást is azonos tényállásban szankcionálja. Tekintettel arra, hogy dolgozatom témája az embercsempészés, így a törvényi tényállás bemutatása során csak a jogellenes beutazással kapcsolatos rendelkezéseket teszem vizsgálódásom tárgyává. A német szabályozás különlegessége, hogy a segítségnyújtás[102] mellett a felbujtás[103] is elkövetési magatartás. A törvényi tényállásban leírt cselekvőségek megegyeznek a német Btk. szerinti felbujtás és bűnsegély körében meghatározott magatartásokkal Az *AufenthaltG* is *sui generis* részesi cselekményeket pönalizál. A felbujtással kapcsolatos fordulat szerint akkor felel az elkövető, ha közvetlenül az ő általa kifejtett magatartás vezet oda, hogy a csempészett személy elköveti a jogellenes cselekményt. Amennyiben a külföldi már arra az elhatározásra jutott, hogy engedély nélkül beutazik Németországba, akkor az elkövető magatartása segítségnyújtásként értékelendő. A segítségnyújtás fogalmi körébe tartozik minden olyan magatartás, amely alkalmas arra, hogy csempészett személyek jogellenes beutazását lehetővé tegye, vagy megkönnyítse.

Az elkövetési magatartások tekintetében tehát elmondható, hogy mindhárom állam a segítségnyújtást szankcionálja önálló tettesi cselekményként.

---

[99] B. 612/2016/64.
[100] EH 2013.06.B14
[101]Az osztrák idegenrendészeti törvény 2005. évi átfogó módosításához kapcsolódó indokolás 952 der Beilagen XXII GP – Regierungsvorlage – Materialien 111. https://www.parlament.gv.at/dokument/XXII/I/952/fname_040777.pdf (a továbbiakban: Blg.952)
[102] *Beihilfe* vö. német Btk. 26. §
[103] *Anstiftung* vö. német Btk. 27. §

2.4. Elkövetési mód és célzat - a német és osztrák szabályozás specialitása

Lényeges különbség azonban, hogy a magyar Btk. rendelkezéseivel ellentétben önmagában segítségnyújtás nem elegendő a bűncselekmény megvalósításához sem az osztrák, sem pedig a német szabályozás vonatkozásában.

Ausztriában az *Fpg.* a jogtalan előnyszerzés szándékát írja elő,[104] ennek hiányában az elkövető cselekménye az *Fpg.* 120. § szerinti tényállást valósítja meg. A jogellenes be- vagy átutazás segítője ebben az esetben is önálló tettesként felel, viszont nem bűncselekményt valósít meg, hanem csak az enyhébb szankcióval fenyegetett közigazgatási vétségért felel.[105] A jogszabály miniszteri indoklása értelmében a csempész fizetsége, díjazása minden vagyoni értékkel bíró előny.[106] Nincs jelentősége annak, hogy a jogtalan előnynek minősülő ellenszolgáltatást maga a csempészett személy, vagy harmadik személy nyújtja. Ugyancsak irreleváns, hogy azt a csempésznek vagy harmadik személynek nyújtják. A törvényi tényállás csak a szándékot[107] tartalmazza, ennek megfelelően az nem feltétele a bűncselekmény megállapításának, hogy a csempész, vagy rá tekintettel harmadik személy az előnyt ténylegesen meg is szerezze.

A német szabályozás is további követelményeket támaszt az elkövető cselekményével szemben, melyeket a jogirodalom *Schleusermerkmalként* definiál.

Ennek megfelelően az embercsempészéssel kapcsolatban a szakirodalom szerint az alábbi szerkezeti felépítést fogalmazható meg: ezek az úgynevezett csempészdeliktumok három elemből állnak: a csempészett személy cselekménye, a csempész cselekménye és az úgynevezett *Schleusermerkmal,* vagyis az a további kritérium, amely az elkövetés tényállásszerűségéhez szükséges.[108] Lényegében az elkövetési mód, célzat, vagy az elkövető személyében rejlő specialitás a feltétele annak, hogy a 96. § szerinti deliktum megvalósuljon. Egyébiránt ezen tényálláselemek hiányában sem marad büntetlenül az elkövető cselekménye.

---

[104] vö. Fpg. 114. § (1)
[105] vö. Fpg, 120. § (3) 1.
[106] Blg 952 111.
[107] Uo.
[108] BeckOK StGB/Dastis, 60. Ed. 1.2.2024, AufenthG § 96 Rn. 9-22 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FBeckOKStGB_60%2FAUFENTHG%2Fcont%2FBECKOKSTGB%2eAUFENTHG%2eP96%2eglB%2ehtm

A csempész ebben az esetben viszont nem a súlyosabb büntetéssel fenyegetett *sui generis* deliktum tetteseként felel, hanem a 95. §-ban pönalizált, enyhébben büntetendő cselekmény részeseként vonható felelősségre.

A törvényi tényállás szövege alapján négyféle lehetséges fordulat határozható meg. Az első elképzelhető eset, hogy az elkövető a segítségnyújtásért vagy a felbujtásért cserébe előnyt szerez, vagy ennek fejében vállalja az elkövetést.[109] A vagyoni előny minden esetben megfelel az előny fogalmának, de ezen túlmenően bármilyen más, nem vagyoni jellegű előny is ebbe a körbe tartozik, az egyetlen követelmény, hogy az elkövető számára kedvezőbb helyzetet teremtsen, mint amilyenben az elkövetés előtt volt.[110] A szexuális szolgáltatások nyújtása is ide tartozik, de önmagában a puszta alkalom vagy lehetőség a szexuális közeledésre még nem.[111] Nem tartozik az előny körébe a karrierlehetőségek puszta reménye, valamint a hiúság, ambíciók és egyéni érvényesülési törekvések kielégítése sem.[112] Az előny jelentkezhet passzív magatartás eredményeként, cselekmények elmulasztásán, elengedésén keresztül is.[113; 114] A kizárólag önzetlenségből, humanitárius okokból végzett segítségnyújtás nem számít előnynek, ahogyan a segítségnyújtás költségeinek kifizetése sem.[115] Az előny és az elkövetési magatartás között okozati összefüggés szükséges. Az előny fogalmával kapcsolatban *Hofmann* kommentárja megjegyzi, hogy az *AufenthaltG* tényállásában szereplő előny azonos a német Btk. 331. §-ban[116] a korrupciós bűncselekmények körében megfogalmazott előnnyel. Nem szükséges, hogy az elkövető ténylegesen megszerezze az előnyt, de az igen, hogy legalább megígérjék a csempésznek, azaz ennek fejében vállalja a deliktum elkövetését. Az előny minden olyan anyagi és nem anyagi szolgálatatás, amelyre nincs jogalapja az elkövetőnek, és javítja a helyzetét. Ebbe a körbe tartoznak a kitüntetések, elismerések tisztségek is. A csempészett személyek hálája, köszönete, valamint a segítésből származó pozitív érzelmek nem tartoznak az előny fogalma alá. Nincs jelentősége, hogy kitől kapja az előnyt, vagy annak ígéretét az

[109] vö. AufenthaltG 96. § (1) 1. a)
[110] Bergmann/Dienelt/Stephan, 14. Aufl. 2022, AufenthG § 96 Rn. 15-19 https://beck-online.beck.de/Dokument?vpath=bibdata%2Fkomm%2FRennerKoAuslR_14%2FAufenthG%2Fcont%2FRennerKoAuslR.AufenthG.p96.glIV.gl3.htm
[111] uo.
[112] uo.
[113] például, ha az embercsempészés elkövetőjével szemben fennálló követelést nem érvényesítik, kölcsön elengedése stb.
[114] uo.
[115] uo.
[116] vö. német Btk. 331. §

elkövető, ha viszont rá tekintettel egy harmadik személy szerzi meg, az nem lesz tényállásszerű.[117]

A német szabályozásban előírt másik lehetőség az ismételt, vagy a több személy javára, több személynek segítséget nyújtva való elkövetés.[118] Ebben az esetben értelemszerűen nem szükséges az előny, vagy annak ígérete. Az ismételt elkövetés követelményének az felel meg, aki már egyszer elkövetett egy hasonló cselekményt.[119] A szakirodalom nem szabja feltételül, hogy ezért a korábbi cselekményért az embercsempészt felelősségre vonták, így például az elévülés nem zárja ki az elkövető felelősségét, ugyanakkor a korábbi elkövetésnek bizonyítottnak kell lennie.[120] A csempésznek nem kell az embercsempészés deliktumát megvalósítani, elegendő a 95. § I, II-hoz nyújtott egyszerű felbujtás vagy bűnsegély is. Nem feltétel továbbá, hogy a korábbi és az ismételt cselekmény összefüggésben álljon. A több személy érdekében való elkövetés fordulat alatt a legalább két személyt kell érteni.[121]

Az uniós polgárokra vonatkozó jogszabályban foglalt büntető tényállás megvalósításához nyújtott segítség esetén a *Schleusermerkmal* a vagyoni előny. Tekintettel arra, hogy ebben az esetben a jogalkotó más fogalmat használ, így az előny fogalmánál leírtakhoz képest eltérő, szűkebb körű definíció vonatkozik erre az esetre. A vagyoni előny fogalma ugyanis kizárólag a vagyoni viszonyoknak az elkövető számára kedvező újrarendeződését kell érteni.[122] Ebben az esetben kifejezetten vagyoni ellentételezésért cserébe cselekszik a tettes. Nem feltétel, hogy a csempészett személytől származzon, de kell legyen összefüggés a vagyoni előny és a cselekmény között. Nemcsak pénzbeli juttatás tartozhat ide, hanem vagyoni értékkel bíró más előny is lehetséges. (pl.: lakáshasználat, jogátruházás, tartozás elengedése, csempészárut vihet magával stb.) Nem tartoznak viszont ide értelemszerűen a korábban bemutatott, vagyoni

[117] uo.
[118] vö. AufenthaltG. 96. § (1) 1. b)
[119] BGH Urt. v. 26.5.1999 – 3 StR 122/99
[120] Bergmann/Dienelt/Stephan, 14. Aufl. 2022, AufenthG § 96 Rn. 15-19 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FRennerKoAuslR_14%2FAufenthG%2Fcont%2FRennerKoAuslR%2EAufenthG%2Ep96%2EglIV%2Egl3%2Ehtm
[121] BGH, Urteil vom 11.07.2003 - 2 StR 31/03 https://openjur.de/u/67075.html
[122] NK-AuslR/Kabis/Fahlbusch, 3. Aufl. 2023, AufenthG § 96 Rn. 48-54 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FHofmannHoffmannHKAuslR_3%2FAufenthG%2Fcont%2FHofmannHoffmannHKAuslR%2EAufenthG%2Ep96%2EglII%2Egl2%2Eglc%2Ehtm

értékkel nem bíró előnyök. *Bergman és Dienelt*[123] műve felhívja a figyelmet egy szabályozásbeli hézagra is. A tényállás csak azt bünteti, aki maga szerez vagyoni előnyt a bűncselekmény elkövetésével azt az esetet a jogalkotó nem pönalizálja, ha rá tekintettel más szerez előnyt. Amennyiben azt az elkövetőre való tekintettel ugyan, de harmadik személy kapja, vagy a részére ígérik meg az nem valósítja meg a 96. § szerinti bűncselekményt.[124] A harmadik személy gazdagodása csak akkor felel meg a tényállásban leírtaknak, ha a tettes ezáltal az átvevővel szemben kötelezettségektől szabadul.[125]

A fentebb bemutatott rendelkezések alapján kirajzolódni látszik egy szemléletbeli különbség. Az osztrák és a német jogalkotó jelentősen megengedőbb a csempészekkel szemben, amennyiben azok önzetlenségből és nem a saját gazdagodásukra cselekszenek. A kriminalitás igazi veszélyét a haszonszerzésre törekvésben, a kiszolgáltatott migránsok önös érdekből történő kihasználásában látják. Ezen felfogás hátterében álláspontom szerint állhatnak humanitárius megfontolások, politikai értékválasztás, vagy éppen a célország jellegből adódóan a már bejutott bevándorlók családegyesítési törekvéseinek méltánylása.[126]

2.5 Stádiumok

A magyar Btk. szerinti embercsempészés *immateriális* deliktum, a törvényi tényállás nem tartalmaz eredményt. Ebből következik, hogy bár a bűncselekmény a tiltott határátlépéshez kapcsolódik, a megvalósulásnak nem feltétele, hogy az államhatár átlépésére sor kerüljön.[127] Az embercsempészés ugyanis nem járulékos jellegű bűncselekmény, a segítségnyújtással befejezetté válik, a csempész büntetőjogi felelősségre vonása szempontjából irreleváns, hogy

[123] Bergman/Dienelt Ausländerrecht 14. Auflage 2022. Beck Verlag C. H. Beck oHg Wilhelmstraße 9, 80801 München

[124] Bergmann/Dienelt/Stephan, 14. Aufl. 2022, AufenthG § 96 Rn. 15-19 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FRennerKoAuslR_14%2FAufenthG%2Fcont%2FRennerKoAuslR%2EAufenthG%2Ep96%2EglIV%2Egl3%2Ehtm#FNID0ENBRIB

[125] BGH Beschl. v. 12.12.2017 – 3 StR 303/17,

[126] Hofmann kommentárja is kiemeli a humanitárius, önzetlen cselekvés jelentőségét, valamint a családegyesítő törekvés támogatását, vö. NK-AuslR/Kabis/Fahlbusch, 3. Aufl. 2023, AufenthG § 96 Rn. 32-36 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FHofmannHoffmannHKAuslR_3%2FAufenthG%2Fcont%2FHofmannHoffmannHKAuslR%2EAufenthG%2Ep96%2EglII%2Egl1%2Eglc%2Eglbb%2Egl2%2Ehtm

[127] ZSIRAI (2019). 40.

akinek segítséget nyújt az államhatárt a átlépi e, vagy egyáltalán azt megkísérli[128] Befejezett bűncselekményért és nem az embercsempészés kísérletéért felelnek tehát azok a taxisként dolgozó terheltek, akik több alkalommal anyagi ellenszolgáltatás fejében szállítottak külföldi állampolgárokat az osztrák határ közelébe tudva arról, hogy a határ meg nem engedett módon történő átlépéséhez nyújtanak segítséget. Tevékenységükkel egyértelműen segítették a szállított személyek tiltott határátlépését. Magatartásuk önálló tettesi cselekmény, mely a segítségnyújtással befejezetté vált, függetlenül attól, hogy a tiltott határátlépés sikerült-e.[129] Amennyiben az elkövető a segítségnyújtást kifejtette, bűncselekmény kísérletéért akkor felel, ha már felvette a kapcsolatot a tiltott határátlépésre készülő személyekkel, de a segítségnyújtásra még nem került sor.[130] Kísérletért felel az elkövető, ha gépkocsival az államhatárhoz hajt abból a célból, hogy a határt jogellenesen átlépni szándékozó személyeknek segítséget nyújtson gyalogosan átjutni az államhatáron, majd pedig elszállítsa őket a nyugat-európai célországokba, de a határőrizeti szervek elfogják.[131] Abban az esetben viszont, ha a csempész és a csempészni szándékozott személyek között nem jön létre se térben, se időben olyan kapcsolat, hogy a csempész a segítségnyújtást objektíve ki tudja fejteni, nem kísérlet, hanem a deliktum előkészülete valósul meg.[132]

A Btk. 353. § (6) bekezdés értelmében a bűncselekmény előkészülete is büntetendő, így aki az embercsempészés elkövetése céljából az ahhoz szükséges, vagy könnyítő feltételeket biztosítja, illetve az elkövetésre felhív, ajánlkozik, vállalkozik, vagy a közös elkövetésben megállapodik, ugyancsak bűncselekményt valósít meg.[133] Az embercsempészés előkészületéért felel, aki haszonszerzés céljából vállalkozik másoknak a határon való átkísérésére, de a tiltott határátlépésre készülő személyeket a határőrök elfogják.[134]

A deliktum stádiumaival kapcsolatban hasonló megállapításra jutott az osztrák legfelsőbb bíróság is. Ítéletében a bűncselekményt nem eredménybűncselekményként, hanem cselekménybűncselekményként határozta meg, mely megvalósulásának nem feltétele, hogy a

[128] BH 2019.8.217
[129] EH. 2003. 928
[130] PÓZCIK Szilveszter – BOLYKY Orsolya – SÁRIK Eszter: Migrációs válság, embercsempészés, büntetéskiszabás. *Ügyészek Lapja. Szakmai érdekképviseleti folyóirat.* 2019/6. 40-41.
[131] B. 81/2021/92.
[132] BH. 2024. 1. 2.
[133] vö. Btk. 11. §
[134] BH. 2000.333.

csempészett személyek az *Fpg.* szerinti tiltott beutazást ténylegesen megvalósítsák, vagy akár csak megkíséreljék.[135]

Eltér az imént ismertetett stádiumtantól viszont a németországi szabályozás. A német törvényi tényállás ugyanis járulékos deliktumként szabályozza az embercsempészést. Ahhoz, hogy az elkövető a bűncselekményt megvalósítsa feltétlenül szükséges az *AufenthaltG* 95. § szerinti alapcselekmény elkövetése, azaz, hogy az államterületre való beutazásra sor kerüljön. Amennyiben az csak kísérleti szakban marad, úgy az embercsempészés elkövetője is csak kísérletért felel.[136] A járulékos jelleg álláspontom szerint szintén összefüggésben áll a célország jelleggel. Emlékezve arra, hogy a deliktum védett jogi tárgya elsődlegesen az idegenrendészeti engedélyezési eljárások kontroll és adózási funkciója. Ez nyilvánvalóan akkor sérül, ha a csempészett személyek beutazására ténylegesen sor kerül. A járulékos jellegből következik továbbá, hogy a deliktum a jogellenes beutazással befejezetté válik, a belföldön történő tovább szállítás. elszállásolás, vagy bármilyen egyéb bűnsegély megállapítására alkalmas segítő magatartás már büntetlen utócselekménynek minősül.

2.6 A csempészett személyek, a csempész és a részesek

A csempészett személyek körét a különböző szabályozások eltérően határozzák meg. A Btk. a „más" kifejezést használja, ennek megfelelően a csempészett személy bárki lehet. Olyan személy is, aki egyébként az adott államban jogszerűen tartózkodhat.

Ettől lényegesen eltérő megközelítés figyelhető meg Ausztriában és Németországban. Az osztrák *Fpg.* a *Fremde,* azaz idegen fordulatot használja. Ennek alapján csak olyan személy segítése lehet tényállásszerű, aki nem rendelkezik osztrák állampolgársággal.[137] Ezen megfogalmazásban álláspontom szerint Ausztria eredendően célország jellege tükröződik vissza. Az embercsempészésre elsősorban nem határrendészeti, hanem inkább idegenrendészeti kérdésként tekintenek. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a hatályos tényállás értelmében

[135] vö. az OGH 13Os4/13g számú határozata

[136] Bergmann/Dienelt/Stephan, 14. Aufl. 2022, AufenthG § 96 Rn. 32 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FRennerKoAuslR_14%2FAufenthG%2Fcont%2FRennerKoAuslR%2EAufenthG%2Ep96%2EglVII%2Ehtm

[137] Fpg. 2. § (4) bekezdés 1. pont

bármely EU tagállamba való jogellenes beutazás elősegítése bűncselekményt valósít meg, fennáll – legalábbis elméletileg – egy joghézag kialakulásának lehetősége is. Abban az esetben ugyanis, ha az EU valamely tagállamból kiutasították az osztrák állampolgárt és ebbe az államba való értelemszerűen jogellenes beutazásához nyújtanak neki anyagi ellentételezés fejében segítséget, a cselekmény nem lesz tényállásszerű. Uniós polgárok is lehetnek csempészett személyek a szabad mozgásra és tartózkodásra vonatkozó rendelkezések megsértése esetén.

Az *AufenthaltG*. tényállásában az *Ausländer* kifejezés található, melynek jelentése külföldi. A német szabályozás értelmében tehát szintén csak külföldi állampolgárnak nyújtott segítség lesz tényállásszerű. A németországi szabályozás járulékos jellegéből következik, hogy a csempészett személy csak olyan külföldi lehet, aki megvalósítja az *AufenthaltG* 95. § szerinti deliktumok valamelyikét. E körben a tényállás az ún. *limitierte Akzessorität* elvén nyugszik. A 96. §-szerinti bűncselekmény megvalósulásának feltétele egy szándékos és jogellenes cselekmény megléte, de az már nem szükséges, hogy ezen alapcselekményért annak elkövetője, vagyis a csempészett személy felelősségre vonható is legyen.[138] Ahhoz tehát, hogy az embercsempészés megvalósuljon szükség van arra, hogy a csempészett személy tudata legalább eshetőlegesen, de átfogja azt, hogy a jogszabályi rendelkezések megszegésével utazik be Németországba. Ez a megközelítés ugyanakkor számos gyakorlati problémát okoz. Amennyiben ugyanis a csempészett személyek gyermekek, az ő esetükben igencsak kérdéses, hogy a tudatuk átfoghatja-e egyáltalán azt, hogy cselekményükkel jogellenesen utaznak be Németországba.[139] Tovább bonyolítja a helyzetet, hogy a BGH ez ügyben esetről esetre való vizsgálatot tart helyesnek.[140] Egy embercsempészéssel kapcsolatos büntetőeljárásban így az eljáró bíró feladata felmérni, hogy az adott gyermek megfelel-e a *limitierte Akzessorität* feltételinek. További nehézség, hogy a korábban ismertetett *Schkleusermerkmale* körében is bizonytalanságot szülhet egy ilyen helyzet. Nem egyértelmű ugyanis, hogy megvalósul-e a két személy javára való cselekvés, ha az egyikük nem felel meg a csempészett személyekkel szembeni követelménynek.[141] Az igazán súlyos problémaként azonban számos szerző a csempészett személyek érdekeit védő tényállások vonatkozásában jelöli meg. A deliktum egyes

[138] NK-AuslR/Kabis/Fahlbusch, 3. Aufl. 2023, AufenthG § 96 Rn. 12-15 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FHofmannHoffmannHKAuslR_3%2FAufenthG%2Fcont%2FHofmannHoffmannHKAuslR%2EAufenthG%2Ep96%2EglI%2Egl2%2Eglc%2Eglaa%2Ehtm

[139] uo.

[140] BGH, Beschluss vom 24.10.2018 - 1 StR 212/18 https://openjur.de/u/2115410.html

[141] uo.

minősített esetei ugyanis kifejezetten az ő életüket, egészségüket veszélyeztető elkövetési módot vagy magatartást rendelnek büntetni. Ezen tényállások sértettjei viszont csak a csempészett személy fogalma alá tartozó alanyok lehetnek. Amennyiben ezt a követelményt a jogalkalmazó következetesen vizsgálja, akkor pont a legsebezhetőbbek esnek ki a védelem alól.[142] A bírói gyakorlat hajlik ugyan arra, hogy minden személyt az alanyok körébe vonjon, ez ugyanakkor ellentétes a törvényben leírtakkal. Ezt az anomáliát a jogalkotó végül a törvényi tényállás kiegészítésével próbálja meg feloldani, melynek értelmében elköveti a bűncselekményt az olyan külföldi javára cselekvő személy is, aki nem valósít meg bűncselekményt.[143]

A bűncselekmény alanya bárki lehet. E körben nincs eltérés, mind osztrák, mind német vonatkozásban bárki lehet tettes.

Azok az elkövetők, akik a bűncselekményt egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg, társtettesként felelnek.[144] Az embercsempészés vonatkozásában felbujtás is kifejthető,[145] ebben az esetben a felbujtó a tiltott határátlépéshez történő segítségnyújtásra bírja rá az elkövetőt.[146]

Hosszabb elemzést igényel azonban a bűnsegély kérdése. A *sui generis* elkövetési magatartás ugyanis némileg speciális helyzetet teremt. Az embercsempészés tényállására alkalmazva a bűnsegély fogalmát, úgy írható le ezen cselekmény, hogy az államhatár nem megengedett módon történő átlépéséhez nyújtott segítséghez nyújtott segítség. Ez esetben viszont szinte törvényszerű, hogy a bűnsegéd magatartása egyben az államhatár jogellenes átlépését is segíti. Ennek eredményeként azonban magatartása már nem az embercsempészéshez nyújtott bűnsegélyként minősül, hanem a deliktum *sui generis* tettesi magatartására lesz tényállásszerű. Eklatáns példája ennek az úgynevezett előfutók esete. Ebbe a körbe azon személyek tartoznak, akik a csempészútvonalon a csempészett személyeket szállító jármű előtt haladnak abból a

[142] NK-AuslR/Kabis/Fahlbusch, 3. Aufl. 2023, AufenthG § 97 Rn. 3, 4 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FHofmannHoffmannHKAuslR_3%2FAufenthG%2Fcont%2FHofmannHoffmannHKAuslR%2EAufenthG%2Ep97%2EglII%2Egl1%2Egla%2Ehtm

[143] *„Ebenso wird bestraft, der zugunsten eines Ausländers handelt, der keine vorsätzliche rechtswidrige Tat im Sinne des Satzes 1 Nummer 1 oder Nummer 2 begangen hat”*

[144] vö. Btk. 13. § (3)

[145] vö. Btk. 14. § (1)

[146] GAÁL (2018) i. m. 237.

célból, hogy annak vezetőjét az esetleges rendőri jelenlétről tájékoztassák.[147] Cselekményük lényegében az elkövetés helyszínén való őrködés, figyelés egy speciális változataként értékelhető, azaz klasszikus bűnsegédi magtartás. Az embercsempészés vonatkozásában viszont mégis tettesi cselekményként kerül értékelésre, hiszen amellett, hogy a csempészett személyeket szállító gépjármű vezetőjének segítséget nyújtanak abban, hogy a csempészett személyeknek az államhatár jogellenes átlépéséhez segítséget nyújthasson, egyidejűleg az illegális bevándorlók tiltott határátlépését is segítik azzal, hogy figyelmeztetik a szállítót az esetleges 'veszélyekre', így maguk is tettesé válnak. Az embercsempészéshez kapcsolódó bűnsegély tehát igencsak ritka és nehezen megvalósuló, de nem kizárt. Amint arra Vida József is rámutat.[148] Bűnsegély akkor kapcsolódhat a deliktumhoz, ha a részes nem a konkrét embercsempészéshez, hanem csak az embercsempésznek nyújt segítséget, cselekménye csak a csempészt segíti, a csempészett személyek cselekményét már nem. E körben elsősorban a pszichikai bűnsegély jöhet szóba.[149]

2.7 Bűnösség

A bűncselekmény kizárólag *szándékosan* követhető el. Az elkövető tudatának át kell fognia, hogy olyan személy vagy személyek határátlépését segíti, akik arra nem jogosultak, és ezt vagy kívánja, vagy ebbe belenyugszik.[150] Az alapeset tekintetében *dolus directus* és *dolus eventualis* is lehetséges, a vagyoni haszonszerzés végett történő, illetve az üzletszerű elkövetés a célzat miatt kizárólag egyenes szándékkal valósítható meg.

A német és osztrák szabályozás ugyancsak szándékos elkövetést kíván meg. A jogtalan gazdagodás célzatára tekintettel, a *Fpg*. által büntetni rendelt *Schlepperei* csak egyenes szándékkal valósítható meg.

[147] vö. a A Győri Ítélőtábla Bf.22/2020/52. számú határozata; A Lenti Járásbíróság B.198/2006/30. számú határozata
[148] VIDA József in. A Büntető Törvénykönyv kommentárja ügyészeknek XXXIV. fejezet (szerk.: BELOVICS Ervin – POLT Péter) ORAC Kiadó, Budapest 2023
[149] Németh Csaba: Gondolatok az embercsempészés bírói gyakorlatáról. Illegális migráció a számok tükrében. *Rendészeti Szemle. A Belügyminisztérium folyóirata,* 2006/9. 127
[150] vö. Btk. 7. §

2.8 Minősített esetek

A deliktum *minősített eseteit* a magyar Btk. 353. § (2)-(5) bekezdés tartalmazza. A (2) bekezdés szerint súlyosabban minősül a bűncselekmény, ha vagyoni haszonszerzés végett, az államhatár átlépéséhez több személynek segítséget nyújtva vagy az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény, illetve eszköz megsemmisítésével vagy megrongálásával követik el. *Vagyoni haszonszerzési célzat* esetén az elkövető anyagi ellenszolgáltatás, vagyoni előny fejében segíti a tiltott a határátlépést, az azonban nem feltétel, hogy vagyoni előnyt ténylegesen meg is szerezze.[151] E minősítő körülményt a német és osztrák szabályozás az alapeset körében szabályozza.[152]

A határ átlépéséhez *több személynek segítséget nyújtva* történő elkövetés esetén az embercsempész legalább két személy jogellenes határátlépését segíti cselekményével. E minősített eset tekintetében a jogalkotó törvényi egységet, összefoglalt bűncselekményt hoz létre. A korábbi ítélkezési gyakorlat a deliktum rendbeliségét még a csempészett személyek számához igazította,[153] a hatályos szabályozásban viszont ebben az esetben egyrendbeli, minősített esetért felel az elkövető. A deliktum elkövetési gyakorlatának egyik sajátossága, hogy az esetek többségében az embercsempészés e körülmény szerint is minősül,[154] ennek oka véleményem szerint egyfelől, hogy a csempészek annál nagyobb haszonra tehetnek szert, minél több embert juttatnak el a célországba, másfelől logisztikailag is egyszerűbb csoportokban mozgatniuk a csempészett személyeket.

Az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény, illetve eszköz fogalma alá tartozik minden mesterséges, a határvédelem céljával épített vagy telepített fix vagy mobil létesítmény többek között a kerítés, kordon, drótakadály.[155] A megsemmisítés a létesítmény vagy eszköz fizikai létezését szünteti meg, a rongálás pedig az állag megsértését jelenti. [156]

A (3) bekezdésben meghatározott minősített esetek közül a *csempészett személy sanyargatásával* történő elkövetés igényel részletesebb elemzést. A sanyargatás alatt a testi vagy lelki gyötrelmek okozását kell érteni. Minősített esetért felelnek azon elkövetők, akik

[151] GAÁL (2018) i. m. 237.
[152] ld. a német szabályozással kapcsolatban az elkövetési magatartás körében leírtakat
[153] GAÁL (2018) i. m. 237.
[154] PÓCZIK – BOLYKY – SÁRIK i. m. 49.
[155] BELOVICS – MOLNÁR – SINKU i. m. 660.
[156] uo.

olyan járművet használtak az elkövetéshez, melyet áruszállításra alakítottak ki, ablakkal, szellőzőberendezéssel nem volt ellátva. A csempészett személyek órákon keresztül, a mozgás és levegőcsere lehetősége, valamint ivóvíz nélkül utaztak a meleg, sötét raktérben, annak zsúfoltsága miatt kényelmetlen testhelyzetben.[157] Amennyiben azonban a sanyargatás testi sértést, vagy a csempészett személy halálát eredményezi, nem a minősített eset, hanem az embercsempészés és az emberölés vagy a testi sértés halmazata létesül.[158]

A további minősítő körülmények fogalmát a Btk. az értelmező rendelkezések között meghatározza.[159]

A (4)-(5) bekezdést egyaránt a 2015. évi CXL. törvény iktatta be a deliktum törvényi tényállásába. A jogalkotó a büntetési tételek drasztikus emelésével és új tényállási elemek beiktatásával kívánt fellépni az embercsempészek egyre intenzívebbé váló tevékenységével szemben.[160]

A (4) bekezdés a minősítő körülmények halmozódását fenyegeti még súlyosabb büntetéssel. Így öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az elkövető, ha a csempészett személy sanyargatásával, illetve a fegyveresen elkövetett embercsempészés egyidejűleg a (3) bekezdésben büntetni rendelt valamely más minősítő körülmény szerint is minősül.

Végezetül az (5) bekezdés a legsúlyosabb, tíz évtől húsz évig terjedő szabadságvesztés kiszabását rendeli a bűncselekmény szervezőjével vagy irányítójával szemben, amennyiben az embercsempészés a (3)-(4) bekezdés szerinti minősített esete is fennáll. Ez a fordulat kifejezetten a szervezett bűnözés elleni fellépést szolgálja a vezetők hosszú távú elszigetelésén keresztül, mely akár a szervezet megszűnését is eredményezheti.[161] A bírói gyakorlat a lapján a szervezés, irányítás fogalmi körébe tartozik az embercsempész-bűnszervezet létrehozása, a további elkövetők beszervezése, az elkövetés anyagi feltételeinek biztosítása, a bevételek elosztása, az elkövetők ellenőrzése, irányítása, feladatok elosztása, az elkövetéshez szükséges információk átadása, útmutatás.[162]

[157] B. 389/2016/68.
[158] MAYER i. m. 153.
[159] 459. § (1) bekezdés 2. pont: bűnszövetség; 5. pont: fegyveres elkövetés; 6. pont: felfegyverkezve elkövetés; 28. pont: üzletszerű elkövetés
[160] PÓCZIK – BOLYKY – SÁRIK i. m. 41.
[161] Uo. 42.
[162] B. 203/2018/720.; B. 231/2021/92.

Az *Fpg.* a magyar szabályozáshoz hasonlóan súlyosabb büntetéssel fenyegeti az üzletszerű elkövetést. Az üzletszerűség fogalma tekintetében a tényállás utaló diszpozícióval hivatkozik az osztrák Btk. 70. § szerinti fogalomra. Az üzletszerű elkövetés ausztriai definíciója némileg eltérő a hazai szabályozásban meghatározott fogalomtól. Üzletszerűen az követi el a bűncselekményt, aki a deliktum ismételt elkövetése útján tartós, nem csupán csekély, kis mennyiségű jövedelem szerzésére törekszik és olyan speciális készségek vagy módon cselekszik, melyek az ismételt elkövetést megközelítik, vagy már eltervezett két további hasonló bűncselekményt, vagy már el is követett két bűncselekményt vagy egyszer már ugyanilyen bűncselekmény elkövetése miatt elítélték.[163] A „nem csupán csekély, kis jövedelem" kifejezést is konkretizálja a jogalkotó, ez átlag havi 400 Euro összeget meghaladó bevételt jelent.[164] Ugyancsak büntetni rendeli a több személynek való segítségnyújtást, azonban a minősített esethez legalább három személy javára kell az elkövetőnek cselekednie.[165] Az *Fpg.* is ismer egy, a sértett sanyargatásával való elkövetésnek megfelelő tényállást, továbbá a csempészett személyek életét veszélyeztető bánásmódot is szankcionálja.[166] Az osztrák szabályozás is minősített esetként szabályozza a bűnszövetségben való elkövetést. A bűnszövetség fogalmát az osztrák Btk. 278. §-a határozza meg. A bűnszövetség kettőnél több főből álló, hosszabb időre szervezett szövetkezés, melynek célja meghatározott bűncselekmények elkövetése. Ezen meghatározott deliktumok között nevesíti az osztrák Btk. a *Fpg.* 114. § szerinti embercsempészést is.[167] Szintén minősített estként értékeli a jogalkotó a visszaesőként való elkövetést. Ezt az esetet az valósítja meg, akit a megelőző öt évben már elítéltek csempészésért.[168]

Az *AufenthG* szintén minősített esetként tartalmazza az üzletszerű és a bűnszövetségben való elkövetést is. Üzletszerűen követi el az embercsempészést, aki a deliktum ismételt elkövetése útján haszonszerzésre törekszik. A bírói gyakorlat értelmében az egyszeri elkövetés esetén is megállapítható ezen minősített eset, amennyiben az elkövető az üzletszerű elkövetés célzatával cselekszik. A bűnszövetségre a német jogalkotó a *„Bande"* kifejezést használja. A *Bande*

[163] vö. osztrák Btk. 70. §
[164] uo.
[165] vö. Fpg. 114. § (3)
[166] *qualvolle Zustand*
[167] vö. Osztrák Btk. 278. §
[168] vö. Fpg. 114. § (2)

fogalmát szintén a bírói gyakorlat alakította ki. A BGH[169] határozata értelmében a Bande legalább három főből álló, szövetség, melynek célja, hogy tartósan több, a törvényben meghatározott bűncselekményt kövessen el.

A fegyveres és felfegyverkezve elkövetést szintén súlyosabb büntetéssel fenyegeti az *AufenthG.*

Az osztrák idegenrendészeti törvényhez hasonló módon, a német szabályozás is ismeri az élet és egészséget veszélyeztető, valamint embertelen lealacsonyító bánásmódot, azzal a különbséggel, hogy a német jogalkotó ezt egy minősített esetként szabályozta. A deliktum ezen esete magába foglalja a magyar Btk. szerinti sanyargatást, azaz a testi, lelki gyötrelmek okozását, ugyanakkor túl is mutat azokon. Az életveszélyes bánásmód esetén egységes a jogirodalom abban, hogy nincs szükség konkrét életveszélyre, elegendő az absztrakt, távoli veszélyeztetés. Ezzel ellentétben az egészség veszélyeztetésekor már konkrét veszélynek kell fennállnia.[170]

Az *AufenthG*. 97. §-a további két, még súlyosabban minősülő esetet rendel büntetni. Az (1) bekezdés a halálos eredményhez, mint minősítő körülményt pönalizálja. A jogalkotó célja ezen tényállás megalkotásával a csempészek egyre növekvő gátlástalan és kíméletlen módszereivel szemben való szigorúbb fellépés.[171] A csempészett személy halála és az elkövető magatartása között okozati összefüggés szükséges.[172] Ebbe a körbe tartoznak például a szállítás során bekövetkezett halálesetek, Csak a csempészett személy halála esetén állapítható meg ez a minősített eset. Nem tartozik e körbe így, ha a bűncselekmény elkövetése során harmadik személy, vagy egy az elkövetésben szintén részt vevő csempész halála következik be, akkor[173] sem, ha ez egyébként a csempész magatartásával okozati összefüggésben következik be. Ennek magyarázata, hogy e minősített eset kifejezetten a csempészett személyek védelmét hivatott szolgálni. Ahogy arra korábban utaltam, a bírói gyakorlat értelmében valamennyi csempészett

[169] BGH Beschl. v. 22.3.2001
[170] BeckOK StGB/Dastis, 60. Ed. 1.2.2024, AufenthG § 96 Rn. 31-35 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FBeckOKStGB_60%2FAUFENTHG%2Fcont%2FBECKOKSTGB%2eAUFENTHG%2eP96%2eglC%2eglIV%2ehtm
[171] Bergmann/Dienelt/Stephan, 14. Aufl. 2022, AufenthG § 97 Rn. 4-7 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FRennerKoAuslR_14%2FAufenthG%2Fcont%2FRennerKoAuslR%2EAufenthG%2Ep97%2EglIV%2Ehtm
[172] uo.
[173] NK-AuslR/Kabis/Fahlbusch, 3. Aufl. 2023, AufenthG § 97 Rn. 3, 4 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FHofmannHoffmannHKAuslR_3%2FAufenthG%2Fcont%2FHofmannHoffmannHKAuslR%2EAufenthG%2Ep97%2EglII%2Egl1%2Egla%2Ehtm

személy halála ezen tényállás alá tartozik, azon személyeké is, akik egyébként a csempészett személyekre vonatkozó követelményeknek nem felelnek meg.[174] Az elkövetőt a halálos eredmény bekövetkeztében legalább gondatlanság kell terhelje. Amennyiben az embercsempészést társtettesek követik el, az elkövetés során bekövetkező halálos eredményért a társtettesek akkor is felelnek, ha ugyan nem fejtették ki a halált okozó elkövetési magatartást, de a halálos eredményhez vezető cselekménybe akár hallgatólagosan is, de beleegyeztek és a bekövetkező halálos eredmény vonatkozásában legalább gondatlanság terheli őket.[175] A bírói gyakorlat értelmében a csempészett személy büntetőjogi felelősségét is megállapítható, ha tevékenységével közreműködik a halálos eredmény előidézésében. [176] A 97. § (2) bekezdése a minősítő körülmények halmozódását fenyegeti súlyosabb büntetéssel.

2.9 Egység, halmazat, elhatárolási kérdések

Az embercsempészés annyi rendbeli, ahány államhatár jogellenes átlépését segíti az elkövető.[177] A korábbi ítélkezési gyakorlat még a csempészett személyek számához igazította a deliktum rendbeliségét[178] Az embercsempészés törvényi tényállásának módosításával viszont ezen nézet már meghaladottá vált. A Polt és Belovics szerkesztette kommentár rávilágít arra, hogy a jogalkalmazói gyakorlat a rendbeliség kérdésben megosztottnak látszik.[179] A Kúria ítélkezési gyakorlatában ismert olyan felfogás, amely kizárólag az államhatárok számát vette figyelembe a rendbeliség megállapításakor.[180] Más eseti döntésben ugyanakkor a Kúria azon álláspontra helyezkedett, miszerint a több határ átlépéséhez kapcsolódó segítségnyújtás nem halmozza a jogtárgysértést[181] Amennyiben az embercsempész több személynek segítséget nyújtva valósítja meg a bűncselekményt, összefoglalt bűncselekmény, a 353. § (2) bekezdés b)

[174] BGH, Urteil vom 14.11.2019 - 3 StR 561/18 https://openjur.de/u/2192216.html
[175] Bergmann/Dienelt/Stephan, 14. Aufl. 2022, AufenthG § 97 Rn. 4-7 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FRennerKoAuslR_14%2FAufenthG%2Fcont%2FRennerKoAuslR%2EAufenthG%2Ep97%2EglIV%2Ehtm
[176] BGH Urt. v. 14.11.2019 – 3 StR 561/18
[177] Belovics – Molnár – Sinku i. m. 665.
[178] BH 1986. 484.
[179] A Büntető Törvénykönyv kommentárja ügyészeknek (szerk.: Belovics Ervin - Polt Péter)
[180] Bfv. 1138/2018/8
[181] Bfv. 1513/2019/6., illetve Bfv.1525/2018/7.

pontja szerinti minősített eset jön létre. Az egységes elhatározással, rövid időn belül elkövetett bűncselekmények a folytatólagosság törvényi egységébe tartoznak.[182]

Az államhatár jogosulatlan átlépéséhez nyújtott segítség akképpen is megvalósulhat, hogy az elkövető hamis vagy más nevére szóló olyan közokiratot bocsát a határ átlépésére készülő személy rendelkezésére, amely segítségével lehetősége nyílik az államhatáron történő be- vagy kilépésre. Ebben az esetben az embercsempészés és a közokirat-hamisítás halmazata létesül. Ennek megfelelően embercsempészés mellett bűnsegédként a közokirat-hamisítást is elköveti a terhelt, aki a külföldi állampolgárokat a határátkelőhely területére kíséri, majd más nevére szóló útlevelet ad át nekik. Amennyiben a saját személyazonosságát is hamis vagy más nevére szóló útlevéllel igazolja, tettesként is felel a közokirat-hamisításért.[183] Amennyiben a csempészett személynek az elkövetés által okozott sérelem, gyötrelem illeszkedik az emberölés vagy a testi sértés tényállásába, nem a deliktum (3) bekezdés a) pont szerinti minősített esete, hanem az embercsempészés alapesete és a sértő bűncselekmény halmazata létesül. Embercsempészés mellett különös kegyetlenséggel, több ember sérelmére, részben tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberölés kísérletéért is felel, aki az általa vezetett zárt, ablak és szellőző nélküli rakterű tehergépkocsiba 106 illegális határátlépőt – köztük nőket, gyermekeket és csecsemőket – vesz fel abból a célból, hogy őket Ausztriába szállítsa, majd a csempészett személyek dörömbölését észlelve a gépjárművet leparkolja, és eltávozik anélkül, hogy a raktér ajtaját kinyitotta volna. A gépkocsiban tartózkodó migránsok levegője percek alatt elfogyott, többen eszméletüket is vesztették. Amennyiben a sértetteknek nem sikerült volna a jármű ajtaját kinyitniuk, a magas hőmérséklet, oxigénhiány és zsúfoltság halálos szövődmények kialakulásához vezettek volna. A körülményekből következően az eljáró bíróság megállapította, hogy az elkövető a csempészett személyek halálába belenyugodva hagyta el a helyszínt, így vele szemben megállapítható az eshetőleges szándékkal elkövetett emberölés kísérlete.[184]

Az embercsempészés bűncselekményét szükséges elhatárolni az emberkereskedelemtől. Az embercsempészés elsősorban az illegális migrációhoz kapcsolódó, a határforgalom rendjét sértő deliktum, mely általában a csempészett személyek beleegyezésével történik. Az

[182] A folytatólagosság fogalmát a Btk. 6. § (2) bekezdése határozza meg. A 4/2004. BJE alapján a folytatólagosság akkor is megállapítható, ha a deliktumnak nincs passzív alanya, de a törvényi egység többi feltétele megvalósul
[183] B. 1982/2019/65.
[184] B. 763/2016/32.

emberkereskedelem ezzel szemben az emberi szabadság elleni bűncselekmények közé tartozik és az egyén személyi szabadságának megsértése, illetve tartós kizsákmányolása jellemzi. További lényeges különbség, hogy az embercsempészés szükségszerűen kapcsolódik valamilyen formában az államhatár tiltott átlépéséhez, az emberkereskedelem esetén ez azonban nem szükséges. [185]

Az embercsempészés és a jogellenes tartózkodás elősegítése közötti elhatárolás alapját az a körülmény képezi, hogy az utóbbi deliktum esetén a segítségnyújtás kizárólag a jogellenes belföldi tartózkodáshoz kapcsolódik.

Ausztriában és Németországban a bűncselekmény rendbelisége a csempészett személyek számához igazodik. Álláspontom szerint, ezen felfogásban ismételten a célország szerepkör tükröződik vissza.

A 97. § szerinti minősített eset a specialitás folytán magába foglalja a 96. § szerinti alapesetet is. Amint arra több szerző is rámutat, a halálos eredménnyel járó embercsempészés és a német Btk. szerinti élet, vagy testi épség elleni deliktumok viszonya mind a mai napig nem tisztázott.[186]

3. Nemzetközi előírások

A törvényi tényállások elemzésekor többször is utaltam a csempészekkel szembeni fellépés nemzetközi követelményeire. Ezen előírások jelentősége, hogy egységes miniumkövetelményeket határoznak meg a bűncselekmény üldözésével kapcsolatban. A nemzetközi előírásoknak való megfelelés egyidejűleg azt is eredményezi, hogy az egyes államok büntetőjogi szabályozásai közelednek egymáshoz, mely nagymértékben megkönnyíti a határon átnyúló bűnözéssel szembeni közös, összehangolt fellépést. Jól példázza az imént leírtakat a vizsgált embercsempészéssel kapcsolatos törvényi tényállások változása is. A korábbi Btk. még a Magyar Köztársaság államhatárának jogellenes átlépéséhez nyújtott segítséget pönalizálta, a hatályos tényállás ezzel szemben már nem szorítja a tiltott határátlépést kizárólag a magyar államhatárhoz. Hasonlóképpen megfigyelhető, hogy mind az ausztriai,

[185] HAUTZINGER (2015) i. m. 190.
[186] NK-AuslR/Kabis/Fahlbusch, 3. Aufl. 2023, AufenthG § 97 Rn. 11 https://beck-online.beck.de/?vpath=bibdata%2Fkomm%2FHofmannHoffmannHKAuslR_3%2FAufenthG%2Fcont%2FHofmannHoffmannHKAuslR%2EAufenthG%2Ep97%2EglII%2Egl1%2Egle%2Ehtm

mind a németországi büntető tényállások kiegészültek a jogellenes cselekményeknek, az egész Európai Unióra kiterjedő üldözését lehetővé tevő rendelkezésekkel. Ausztriában a *Fremdpaket 2005* néven a jogalkotó az idegenrendészeti jogszabályok átfogó módosítását eszközölte. Leglényegibb változásként, a korábban csak az állam területére való becsempészést, illetve Ausztrián keresztül történő átcsempészést szankcionáló *Schlepperei* törvényi tényállása elnyerte a ma ismert, *Fpg.* 114. § szerinti formáját. Németország vonatkozásában pedig az *AufenthG.* 96. § (4) bekezdése teszi lehetővé, hogy a korábban ugyancsak kizárólag az állam területére való jogellenes beutazást pönalizáló deliktum elkövetése napjainkban már azzal szemben is megállapítható, aki a csempészett személyek más EU vagy schengeni tagállamba való bejutását segíti tevékenységével.

Az embercsempészéssel szembeni fellépéssel kapcsolatos nemzetközi és uniós jogi dokumentumok köréből az alábbiakat szükséges kiemelni:

Az ENSZ keretében, Palermoban 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezményének a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempészete elleni fellépésről szóló jegyzőkönyve a migránsok csempészetét „valamely személynek - közvetett vagy közvetlen módon pénzügyi ellenszolgáltatás vagy egyéb vagyoni haszonszerzés végett - valamely olyan Részes Államba való illegális belépéséhez nyújtott segítség, amely államnak a személy nem állampolgára, vagy ott állandó tartózkodási jogosultsággal nem rendelkezik” A Jegyzőkönyv értelmében tehát a részes államoknak kötelezettsége fellépni bármely részes államba való becsempészéssel szemben. A Jegyzőkönyv a csempészett migránsok jogainak védelmezését is előírja.[187]

A Tanács 2002/90/EK irányelve megfelelő, hatásos, arányos és visszatartó erejű szankciók előírását követeli meg azon elkövetőkkel szemben, akik szándékosan segítséget nyújtanak bármely tagállam területére, az adott állam külföldiek be és átutazásáról szóló jogszabályainak megsértésével való be és átutazáshoz. Az irányelv a kísérlet, a felbujtás és a bűnsegély pönalizálását is előírja, ugyanakkor lehetővé teszi a humanitárius célú segítségnyújtás dekriminalizálását.[188]

[187] a kiegészítő jegyzőkönyvet a 2006. évi CIII. törvény hirdette ki
[188] vö 2002/90 EK

A Schengeni Végrehajtási Egyezmény 27. cikke ugyancsak a megfelelő szankciók bevezetését írja elő azon személyekkel szemben, akik vagyoni haszonszerzés végett segítik a külföldiek jogellenes beutazását bármely szerződő állam területére.[189]

4. Összefoglalás

Dolgozatom elkészítése során három célkitűzés megvalósítására törekedtem. Elsőként arra vállalkoztam, hogy bemutassam az embercsempészés hatályos magyar büntetőjogi szabályozását. Második célkitűzésként azon kérdéskör vizsgálatát határoztam meg, miszerint léteznek-e lényegi különbségek egy cél és tranzitország büntetőjogi szabályozásai között. Harmadik célkitűzése ezen dolgozat megírásának pedig annak kutatása volt, hogy az embercsempészés, illetve az illegális bevándorlás által régebb óta, de legalábbis nagyobb intenzitással érintett, és így ezen jelenség kezelésében nagyobb tapasztalattal rendelkező célországok büntetőjogi rendelkezéseiben található-e olyan megoldás, melynek átvétele a magyar jogalkotó számára is megfontolandó lehet.

4.1 De lege ferenda helyett - A vagyoni haszonszerzési célzat kérdése

Az embercsempészés jelenleg hatályos törvényi tényállása egy több mint fél évszázados permanens jogalkotói folyamat eredménye, sőt a szabályozás gyökerei egészen a XIX. századig nyúlnak vissza. Ezen időszak alatt a jogalkotó végig következetesen és hatékonyan reagált a felmerülő kihívásokra. Az 1961. évi Btk. megalkotta a deliktum első büntető törvényi tényállását, valamint lefektette a szabályozás későbbi alapjait. A korábbi Btk. az elkövetési gyakorlat sajátosságaira reagált, majd a rendszárváltást követően előbb enyhülés, majd a szervezett bűnözés jelentette fokozott veszély, illetve a schengeni, később pedig az Európai Unióhoz való csatlakozás jegyében szigorítás következett. A tényállás legutóbbi módosítása pedig az illegális migráció elleni hatékonyabb fellépést szolgálja. E rövid történeti összefoglaló azon okból kifolyólag tartottam szükségesnek ezen fejezet bevezetéseként, mivel álláspontom szerint a deliktum hatályos törvényi tényállása jelen formájában teljességgel alkalmas az embercsempész bűnelkövetők elleni hatékony fellépés biztosítására.

[189] vö. SVE 27. cikk

Ennek következtében *de lege frenda* javaslat megfogalmazásának nem láttam szükségét.

Érdemes viszont részletesebben megvizsgálni a vagyoni haszonszerzési célzat kérdéskörét. Amint azt az embercsempészés németországi és ausztriai szabályozásának bemutatása során megállapítottam, a hazai szabályozáshoz képest az egyik leglényegesebb eltérés, hogy az *Fpg.* és az *AufenthG* szerinti deliktumok az alapeset körében írják elő, hogy az embercsempész valamilyen előnyt szerezzen.[190] Bakonyi Mária a vagyoni haszonszerzéssel kapcsolatban írt tanulmányában rámutat arra, hogy vagyoni haszonszerzési célzat a szerb és horvát szabályozásban is az alaptényállás része.[191] Ezzel szemben a Btk. tényállása alapján már önmagában a segítségnyújtással tényállásszerű a cselekmény. Az embercsempészés ugyanakkor tipikusan a vagyoni haszonszerzés által motivált deliktum. A releváns nemzetközi jogi dokumentumok is ekként írják le ezen jogellenes cselekményt. Megjegyzem a hazai jogalkotó is a kezdetektől fogva tisztában van azzal, hogy ezt a bűncselekményt szinte kizárólagosan abból a célból követik el, hogy jogtalan vagyoni előnyre tegyenek szert. Az 1961. évi Btk. szerinti alapeset még az üzletszerű bűnelkövetést tartalmazta. A korábbi Btk. hatályba lépésekor az üzletszerűség helyet vagyoni haszonszerzési célzatot tette az alaptényállás részévé. A 2001. évi CXXI. törvény bizonyítási nehézségekre hivatkozva a minősített esetek köré sorolta. A vagyonelkobzás körében megalkotott Btk. rendelkezések alapján a jogalkotó napjainkban is valószínűsíti,[192] hogy az embercsempészés elkövetője a bűncselekményből vagyoni hasznot realizál. Mindezek alapján felmerülhet annak szükségessége, hogy a vagyoni haszonszerzési célzat ismételten az alaptényállás részévé váljon.

Álláspontom szerint ugyanakkor a jelenleg hatályos megoldáson nincs értelme változtatni. Az embercsempészés törvényi tényállása az államhatár és azon keresztül az állami szuverenitás sérthetetlenségét is védi. Ebből következik, hogy bármely cselekmény, amely az államhatár jogellenes átlépését segíti, sérti ezt a jogi tárgyat, tekintet nélkül arra, hogy az elkövető milyen célból cselekszik. A Polt Péter és Belovics Ervin szerkesztette Btk. Kommentár az embercsempészéssel kapcsolatban kifejti, hogy a szabályozás hátterét leginkább a 2015. évi CXL törvény miniszteri indokolása világítja meg. Az említett indokolás a társadalomra veszélyes tendenciaként említi az illegális az anyagi haszonszerzés céljából való elkövetésre

[190] Az Fpg. 114. §-a által büntetni rendelt embercsempészés kizárólag a jogtalan gazdagodás célzatának fennállása esetén követhető el. Az AufenthG 96. §-a értelmében az elkövető ugyancsak előny fejében cselekszik.
[191] Bakonyi Mária: A vagyoni haszonszerzési célzat az embercsempészésbűntetténél. Magyar jog, 2022/7-8. 449.
[192] vö. Btk. 74/A § (1) bekezdés c) pont, illetve (2) bekezdés j) pont

alakult embercsempész bűnszervezetek tömeges megjelenését, és az illegális bevándorlók nagy számban, ellenőrzés nélkül az országba való bejutását.[193] Ennek fényében a deliktum törvényi tényállása az illegális bevándorlás tekintetében kettős célt szolgál. A jogalkotó célja egyrészről valóban az illegális bevándorlásból vagyoni hasznot remélő elkövetőkkel szembeni szigorú fellépés. Ezen kívül viszont álláspontom szerint a deliktum törvényi tényállásának célja valamennyi illegális bevándorlónak az államhatáron kívül tartása. Ennek megfelelően a jogalkotó valamennyi, az államhatár illegális átlépését segítő magatartást büntetni kíván. A vagyoni haszonszerzési célzat alaptényállási elemként való szerepeltetése továbbá szükségtelenül bizonyítási nehézségekhez is vezethet.

Dolgozatomban bemutatásra került három, hasonló jogrendszerhez tartozó állam embercsempészéssel kapcsolatos szabályozása. Okkal merül fel a kérdés, ezen tényállások közül melyik lehet legalkalmasabb az embercsempészekkel szembeni küzdelemre. Álláspontom szerint a magyar büntetőjogi szabályozás tűnik a legmegfelelőbbnek, hiszen a jogalkotó egy rendkívül absztrakt, általános, ugyanakkor könnyen is értelmezhető törvényi tényállást alkotott, bármely határ átlépéséhez nyújtott bármilyen segítő jellegű magatartást pönalizálva, mely kiegészül a minősített esetek sokoldalú, logikusan felépített rendszerével, következetesen reagálva a bűncselekmény sajátosságaira.

4.2 Végszó

A hazai büntetőjogi szabályozás az államhatár jogellenes átlépéshez nyújtott segítséget kriminalizálja. A törvényi tényállás rendkívül absztrakt megfogalmazása bármely államhatár jogellenes átlépéshez nyújtott segítséget tényállásszerűvé teszi. Magyarország tranzitország jellegét mutatja, hogy az államhatár jogellenes átlépésének iránya irreleváns. A büntetőjogi szabályozás középpontjában az államhatár sérthetetlensége, a határforgalom rendje áll, mely védendő érdekek mellett egyre hangsúlyosabban megjelenik az illegális bevándorlás visszaszorítása is.

Ausztria és Németország szabályozásában közös, hogy a bűncselekmény tényállása az idegenrendészeti jogszabályokban található.

[193] vö. a 2015. évi CXL törvény miniszteri indokolása

Ausztria elhelyezkedéséből adódóan egyfelől célja az illegális bevándorlóknak, másfelől tranzitországként is érintik a Németország irányába igyekvők. Ennek megfelelően a jogalkotó eredendően a be és átutazáshoz nyújtott segítséget pönalizálta. A szabályozás nem az államhatárra, hanem a beutazásra helyezte a hangsúlyt. Egy államba jogellenesen beutazni értelemszerűen csak az államhatár nem megengedett átlepésével lehetséges, ugyanakkor ez a szófordulat magában hordozza a belépő személy azon szándékát is, hogy az adott államban tartózkodjon, az adott állam területére való megérkezés az ő célja. Beutazni csak egy irányban lehetséges, az államterületéről való kilépés már tartozik ide. Ezt támasztja alá véleményem szerint, hogy a jogalkotó az átutazás kifejezést is használja, ebben az esetben pedig az adott személy célja csupán államterületen való áthaladás.

Németország az illegális bevándorlás kiemelt célpontja. A jogalkotó ebben az esetben is a beutazáshoz nyújtott segítséget rendeli büntetni.

Az elkövetési magatartás mindhárom vizsgált törvényi tényállás esetén a segítségnyújtás, azaz sui generis bűnsegédi magatartás. Az embercsempész által kifejtett, a bűnsegély körébe tartozó segítségnyújtást a jogalkotó lényegesen veszélyesebbnek értékelte a társadalomra, mint a csempészett személyek jogellenes cselekményét.

Magyarországon már önmagában a segítségnyújtással megvalósul a deliktum, ezzel szemben a másik két állam szabályozása további tényálláselemeket is tartalmaz.

Németországban az embercsempészés eredménybűncselekmény, csak akkor lesz befejezett, ha a jogellenes beutazásra sor kerül.

A bűncselekmény alanya bárki lehet, társtettesként, felbujtóként, valamint szűk körben ugyan, de bűnsegédként is elkövethető. Csempészni viszont a célország jellegből adódóan német és osztrák vonatkozásban csak olyan személyeket lehet, akik külföldiek, idegenek, lényegében vagy harmadik országbeli, vagy a szabad mozgás jogával nem rendelkező uniós polgárok.

A német szabályozás a *limitierte Akzessorität* elvén nyugszik, mely számos gyakorlati probléma forrása.

A minősített esetek körében kiemelendő, hogy bár vannak országspecifikus minősítő körülmények, ugyanakkor az embercsempészés leglényegibb vonásait mindhárom vizsgált büntetőjogi szabályozás valamilyen módon büntetni rendeli.

Az embercsempészés a magyar büntetőjogban annyi rendbeli, ahány határ átlépéséhez az elkövető segítséget nyújt. Az osztrák és német szabályozás a rendbeliséget a csempészett személyek száma szerint határozza meg.

Magyarország, Ausztria és Németország egyaránt az Európai Uniós és a Schengeni Egyezmény tagállamai. Tekintettel az embercsempészés egész Európát érintő, határokon átnyúló jellegére az EU, illetve a SVE egyaránt úgynevezett minimumszabályokat határozott meg a részes államok számára. Ezen rendelkezések értelmében lényegében az EU, valamint a Schengeni térség valamennyi tagállába való illegális bejutáshoz kapcsolódó embercsempész tevékenység büntetőjogi felelősséget alapoz meg.

Mindezeket egybevetve, álláspontom szerint bár kétségkívül léteznek elsősorban szemléletbeli, valamint gyakorlati különbségek aszerint, hogy az adott állam tranzitországként, avagy célországként érintett az embercsempészéssel, lényegében a bűncselekményre leginkább jellemző sajátosságokra, mindhárom állam büntetőjogi szabályozása reagált, minden sajátosságra megtalálható a megfelelő büntetőjogi válasz. Az uniós és schengeni minimumkövetelmények tovább közelítették az egyes államok szabályozását.

Magyarország, Németország és Ausztria egyaránt az úgynevezett balkáni útvonalon található államok, melyeknek ugyanazon intenzív és a társadalomra magas fokban veszélyes bűncselekmény, az embercsempészés jelentette kihívásokkal kell megküzdeniük. Az embercsempészés tipikusan az illegális bevándorlásra épülő deliktum, így ameddig az Európa irányba zajló migráció nem szűnik meg, folyamatosan számolni kell a csempészek megjelenésével. Az embercsempészés elkövetési gyakorlatának jellemzője a szervezettség, gyakori a konspiratív jelleg, továbbá az elkövetők minden esetben államhatárokon, gyakran egész kontinenseken átnyúlva szervezik a csempészett személyek szállítását, a célországokba való bejuttatását.

Dolgozatomban fentebb kifejtésre került, hogy álláspontom szerint a hazai szabályozás tökéletesen alkalmas az embercsempészekkel szembeni fellépésre, sőt, a bemutatott tényállások közül a magyar szabályozást éreztem a leghatékonyabbnak. Ezen kijelentésekkel látszólagos ellenmondásban áll azon megállapításom, miszerint az embercsempészés kriminalitása folyamatos fenyegetést jelent. Az imént felvezetett ellenmondást a következők mentén kívánom feloldani: az embercsempészés kereslet-kínálat alapon épül az illegális migrációra, amely azonban jóval összetetteb jelenség annál, hogy csupán büntetőjogi eszközökkel kezelni lehetne. A deliktum magas fokú társadalomra veszélyessége ugyanakkor mindenképp megkívánja az

elkövetők üldözését. További nehézség a bűncselekményben rejlő magas fokú konspirációs potenciál. Az irányítók könnyen rejtve maradhatnak, jellemzően csak a hierarchia alsóbb fokán álló végrehajtók tetten érésére van lehetőség. Így az embercsempészek nagyszámú elfogása és felelősségre vonása mellett is folyamatos az 'utánpótlás'. A megoldást az irreguláris migráció visszaszorítása jelentené, mely azonban olyan komplex megoldásokat igényel, melyek túlmutatnak a jog és a rendészettudomány eszköztárán is. Mindaddig is minden lehetséges eszközzel, a határokon átnyúló együttműködést minél szorosabbra fűzve szükséges fellépni az embercsempészéssel szemben, mely deliktum kétségkívül komoly kihívást jelent az érintett államok számára, melyhez a szabályozások hasonlósága megfelelő alapul szolgál.

Felhasznált irodalom

1 A Büntető Törvénykönyv kommentárja ügyészeknek (szerk.: Belovics Ervin - Polt Péter)

2 BAKONYI Mária: A vagyoni haszonszerzési célzat az embercsempészés bűntetténél. *Magyar jog*, 2022/7-8.

3 BALOG Gábor: Az embercsempészés elleni bűnüldöző munka nemzetközi vetületei, tapasztalatai. *Belügyi Szemle*, 2016/12.

4 BELOVICS Ervin - MOLNÁR Gábor Miklós - SINKU Pál: Büntetőjog II. Különös Rész, Budapest, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., 2021

5 BORBÉLY Veronika: Minden út nyugat felé vezet: összefoglaló az irreguláris migráció útvonalairól. *Ügyészek Lapja. Szakmai érdekképviseleti folyóirat.* 2020/6. 28.

6 FÁBIÁN Péter: A migrációról. *Ügyészek lapja. Szakmai érdekképviseleti folyóirat*, 2020/6.

7 GAÁL Gyula: Az embercsempészés a hatályos magyar büntetőjogban. In: Szakmaiság, szerénység, szorgalom. Ünnepi kötet a 65 éves Boda József tiszteletére. Budapest, Dialóg Campus, 2018. 236.

8 GAÁL GYULA: Az embercsempészés büntetőjogi aspektusból. *Belügyi szemle* 2016/12

9 HAUTZINGER Zoltán: Az irreguláris migráció büntetőjogi aspektusai. In: Migráció és rendészet. Budapest, Magyar Rendészettudományi Társaság Migrációs Tagozat, 2015.

10 HAUTZINGER Zoltán - HEGEDÜS Judit - KLENNER Zoltán: A migráció elmélete. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar, 2014.

11 HAUTZINGER Zoltán: Büntetőjogi tényállások a külföldiség és a migráció vonzásában. In: A migráció bűnügyi hatásai. Budapest, Magyar Rendészettudományi Társaság Migrációs Tagozat, 2015.

12 KARSAI Krisztina szerk.: Nagykommentár a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez. Wolters Kluwer Hungary Kft., Budapest, 2021

13 MAYER Erika Noémi: Az embercsempészés elkövetési és ítélkezési gyakorlata Magyarországon.https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdf-viewer-master/external/pdfjs-2.1.266-dist/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/35705/Jogi_tan_2014_Mayer_Erika_Noemi_145-154.pdf?sequence=1&isAllowed=y

14 MOLNÁR Ákos – PECZÖLI Ákos: Az embercsempészés új trendjei. *Magyar Rendészet,* 2016/1.

15 NÉMETH Csaba: Gondolatok az embercsempészés bírói gyakorlatáról. Illegális migráció a számok tükrében. *Rendészeti Szemle. A Belügyminisztérium folyóirata*, 2006/9

16 PAPP Bettina Ilona: Embercsempészés a migráció tükrében. In. Migráció a 21. században: hatása Európa politikai, gazdasági és kulturális életére. Debrecen, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Praetor Szakkollégium, 2016.
17 PÓZCIK Szilveszter – BOLYKY Orsolya – SÁRIK Eszter: Migrációs válság, embercsempészés, büntetéskiszabás. *Ügyészek Lapja. Szakmai érdekképviseleti folyóirat* 2019/6.
18 PÓZCZIK Szilveszter: Embercsempészés, nemzetközi együttműködés, ítélethozatal. *Belügyi szemle*. 2021/10.
19 RITECZ György – SALLAI János: A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetőségei. Budapest, Hanns Seidel Alapítvány, 2015.
20 ZSIRAI Veronika: Az illegális be- és átvándorlás segítése – az embercsempészés bűncselekménye. *Ügyészek Lapja. Szakmai érdekképviseleti folyóirat,* 2019/1.
21 ZSIRAI Veronika: Az illegális határátlépés elősegítése a múltban és a jelenben. *Ügyészek Lapja. Szakmai érdekképviseleti folyóirat,* 2018/2.
22 Országos Rendőrfőkapitányság Határrendészeti Statisztikai kimutatás 2024. I-X. Határrendészeti helyzetkép 2024. szeptember https://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/statisztikak/hatarrendeszet
23 https://szazadveg.hu/hu/2019/12/11/tobb-milliardos-uzlette-valt-a-migracio~n136
24 https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20200624STO81906/exploring-migration-causes-why-people-migrate
25 Az ENSZ Menekültügyi Ügynökségének (UNHCR) 2023-as jelentése https://www.unhcr.org/global-trends-report-2023
26 Migratory Routes, Frontex https://www.frontex.europa.eu/what-we-do/monitoring-and-risk-analysis/migratory-routes/migratory-routes/
27 Bundesministerium Inneres Bundeskriminalamt, Lageberichte https://www.bundeskriminalamt.at/start.aspx
28 Lagebericht Schlepperei 2016
29 Lagebericht Schlepperei 2017
30 Lagebericht Schlepperei 2018
31 Lagebericht Schlepperei und Menschenhandel 2019
32 Lagebericht Schlepperei und Menschenhandel 2020
33 Lagebericht Schlepperei und Menschenhandel 2021
34 Lagebericht Schlepperei Menschenhandel und illegales Glückspiel 2022.

35 Lagebericht Schlepperei Menschenhandel, Visaerschleichung, Sozialbetrug und illegales Glückspiel 2023.
36 Bundeskriminalamt, Bundeslagebilder Schleuserkriminalität https://www.bka.de/DE/AktuelleInformationen/StatistikenLagebilder/Lagebilder/Schleusungskriminalitaet/schleusungskriminalitaet_node.html
37 Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2016 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums
38 Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2017 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums
39 Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2018 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums
40 Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2019 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums
41 Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2020 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums
42 Schleusungskriminalität Bundeslagebild 2021 Gemeinsames Bundeslagebild des Bundeskriminalamts und des Bundespolizeipräsidiums
43 Bergman/Dienelt Ausländerrecht 14. Auflage 2022. Beck Verlag C. H. Beck oHg Wilhelmstraße 9, 80801 München
44 Hofman M. Rainer Ausländerrecht 3. Auflage 2023, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, 2023
45 Kudlich – Heintschel-Heinegg: Beck'scher Online Kommentar StGB. 60. Edition, Stand: 01.02. 2024., C.H. BECK München 2024
46 A büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény
47 Magyarország Alaptörvénye
48 Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvéről szóló 1961. évi V. törvény
49 2007. évi LXXXIX törvény az államhatárról
50 2007. évi II. törvény a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról
51 1998. évi XII. törvény a külföldre utazásról
52 2012. évi II. törvény a szabálysértési eljárásról és szabálysértési nyilvántartási rendszerről
53 2002/90 EK irányelv
54 2006. évi CIII. törvény
55 Schengeni Végrehajtási Egyezmény
56 a 2015. évi CXL. törvény miniszteri indokolása

57 Fremdpolizeigesetz
58 Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet,
59 Zusatzprotokoll gegen die Schleusung von Migranten auf dem Land-, See- und Luftweg zum Übereinkommen der Vereinten Nationen gegen die grenzüberschreitende organisierte Kriminalität, Art. 2. Bundesgesetzblatt 2005 Teil II Nr. 21 1007. https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?start=%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgbl205s0858.pdf%27%5D#__bgbl__%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgbl205s0954.pdf%27%5D__1731090111087
60 Európai Parlament és Tanács 2016. március 9-i (EU) 2016/399 Rendelete
61 Freizügigkeitsgesetz/EU 9. § (1)
62 Német Btk
63 Osztrák Btk
64 Az osztrák idegenrendészeti törvény 2005. évi átfogó módosításához kapcsolódó indokolás 952 der Beilagen XXII GP – Regierungsvorlage – Materialien 111. https://www.parlament.gv.at/dokument/XXII/I/952/fname_040777.pdf

Jogesetek

1 4/2004. BJE
2 B. 1982/2019/65.
3 B. 203/2018/720
4 B. 231/2021/92.
5 B. 240/2019/23.
6 B. 389/2016/68.
7 B. 612/2016/64
8 B. 763/2016/32.
9 B. 81/2021/92.
10 B.198/2006/30.
11 Bf.22/2020/52.
12 Bfv. 1138/2018/8.
13 Bfv. 1513/2019/6.
14 Bfv.1525/2018/7.

15 BH 1996. 9. 940.

16 BH 1986.484.

17 BH 2011. 157.

18 BH 2019.8.217.

19 BH. 2000.333.

20 BH. 2024. 1. 2.

21 EH 2013.06.B14.

22 EH. 2003. 928.

Külföldi jogesetek

1 OGH 11 Os 119/11a https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?Abfrage=Justiz&Dokumentnummer=JJT_20120419_OGH0002_0110OS00119_11A0000_000&ResultFunctionToken=259ad471-a181-4b5a-b3ea-b6ed7d91b231&Position=1&Gericht=&Rechtssatznummer=&Rechtssatz=&Fundstelle=&AenderungenSeit=Undefin

2 BGH Beschluss vom 07.05.2019 - 1 StR 8/19 https://openjur.de/u/2175572.html

3 BGH Urt. v. 26.5.1999 – 3 StR 122/99

4 BGH Beschl. v. 12.12.2017 – 3 StR 303/17

5 OGH 13Os4/13

6 BGH Urt. v. 14.11.2019 – 3 StR 561/18

7 BGH, Urteil vom 11.07.2003 - 2 StR 31/03 https://openjur.de/u/67075.html

8 BGH, Beschluss vom 24.10.2018 - 1 StR 212/18 https://openjur.de/u/2115410.html

9 BGH Beschl. v. 22.3.2001